

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
2.50 z odb. w Adm.
2.95 z edn. do domu

PORANNE

10 gr.

ROK 1 (VII.)

Kraków, Niedziela 16 października 1938 r.

Nr. 136 (289)

Rokowania czesko-węgierskie zerwane

Budapeszt odwołuje się do czterech mocarstw

KOMARNO. Sytuację w ja-
kiej znalazły się rokowania w
Komarnie oceniać należy, jako
odważną.

Rokowania rozpoczęły się
wczoraj o godz. 9 rano. Dele-
gacja czeska przedstawiła swe
kontrproponycje i mapę, na któ-
rej została nakreślona nowa
granica. Rokowania trwały do
godz. 10.45, po czym obrady
zostały odroczone do godz. 18.

Z kół delegacji węgierskiej
stwierdzają, że kontrproponycje
czeskie są niemożliwe do przy-
jęcia. Czesi zgadzają się na bar-
dzo małe ustępstwa terytorial-
ne, przy czym wszystkie więk-
sze miasta z ludnością węgier-
ską miałyby pozostać poza gra-
nicami Węgier.

Delegat węgierski hr. Teleki
odrzucał stanowczo kontrpro-
ponycje czeskie, oświadczając, że
rozważają one tylko interesy
czeskie z punktów widzenia
gospodarczego, nie uwzględ-
niając natomiast słusznych za-
żądań węgierskich.

Min. Spr. Zagr. Kanya i hr.
Teleki wyjechali do Budapesz-
tu.
Przedstawienie kontrpro-
ponycji czeskiej, które zdaniem de-
legacji węgierskiej tak dalece
odbięły od żądań węgierskich
że nie nadają się zupełnie do ro-
kowań — stworzyło w Komar-
nie sytuację niezwykle napię-
tą.

Popołudniowe posiedzenie
rozpoczęło się o godz. 18 m. 7 i
trwało zaledwie 5 minut.

Minister Spraw Zagr. Kanya
złożył oświadczenie, według któ-
rego brak jest dalszych podstaw
do rozwiązania otwartego za-
gadnienia w drodze rokowań po-
między delegacjami czeskosło-
wacką i węgierską, oraz że w
tym stanie rzeczy RZĄD WĘ-

GIERSKI ZE SWEJ STRONY
UWAŻA ROKOWANIA TE-
ZA ZERWANE.

Minister Kanya oświadczył
poza tym, że rząd węgierski
zwróci się obecnie do 4-ch
państw sygnatariuszy protokołu
monachijskiego z wezwaniem
jakknajprędszego uregulowania
zagadnienia węgierskich roz-
szczeń terytorialnych w odniesie-

niu do Czechosłowacji.
Premier słowacki Tiso dekla-
rację tę przyjął do wiadomości,
po czym członkowie obu delega-
cji rozeszli się.

BUDAPESZT. Po powrocie
do Budapesztu delegacji węgier-
scy na rokowania w Komarnie,
min. de Kanya i hr. Teleki zło-
żyli sprawozdanie z przebiegu
ostatnich rozmów na konferen-

cji w Komarnie w trakcie posie-
dzenia Rady Ministrów, które
trwało do późnych godzin noc-
nych.

Posiedzeniu przewodniczył
premier de Imređy. Po zbada-
niu wytworzonej sytuacji, Ra-
da Ministrów postanowiła przed-
sięwziąć szereg środków dodat-
kowych dla wzmocnienia woj-
skowego bezpieczeństwa kraju.

Powstanie na Rusi Podkarpackiej

Wojsko czeskie wystąpiło przeciw ludności

PRAGA. Ruś Podkarpacka
jest w dalszym ciągu terenem
krwawych zająć.

W ciągu dnia wczorajszego
zajęcia te tak dalece przybrały
na sile, że nowomianowany gu-

bernator Rusi, min. Parkany
musiał zwrócić się do dowództ-
wa miejscowej XII dywizji pie-
choty, prosząc o oddanie mu
do dyspozycji oddziałów woj-
skowych. Dwa dywizjony sa-
mochodów pancernych udały
się wczoraj w godz. rannych na
patrolowanie rejonu mukaczew-
skiego, który jest ogniskiem
niepokojów.

W miejscowości Svolava sko-
munizowani robotnicy tartacz-
ni sprowokowali zajęcia z lud-
nością węgierską. Zajęcia przy-

brały krwawy obrót. Są zabici
i ranni. Interweniowały dwie
kompanie piechoty. Między pa-
trolowym samochodem żandar-
merii a ludnością węgierską w
miejscowości Pavlovce — Sle-
mence doszło do ostrych starć.
Tłum wieśniaków węgierskich
zaatakował żandarmów czes-
kich kamieniami, na co żandar-
meria odpowiedziała salwą.

Również w godzinach po-
łudniowych doszło do starcia w
osadzie Fornosz. Na linii kole-
jowej Szalanky - Czarny Po-
stok zanotowano liczne wypad-
ki sabotażu. Żandarmeria prze-
prowadza bezustannie areszto-
wanie. Krwawe zajęcia przerzu-
ciły się na t. zw. Verchovinę;
między osadami Huklivy i Fili-
pec został napadnięty przez
miejscową ludność patrol żan-
darmierii czeskiej. Trzej żan-
darmii zostali rozbrojeni i po-
bici.

Z Użhorodu po południu wy-
ślano na Verchovinę ekspedyc-
ję karną. Również w samym
Użhorodzie doszło do zająć mię-
dzy ludnością węgierską a poli-
cją i żandarmerią, przy czym
doszło także do wystąpień an-
tyżydowskich. W szeregu skł-
pów żydowskich wybito szy-
by. W związku z tym policja
aresztowała kilkadziesiąt osób.

W związku z krwawymi zaj-
ściami, w praskich kołach ofi-
cjalnych oświadczają że rząd
centralny nie pójdzie na jakie-
kolwiek dalsze ustępstwa dla
Rusi Podkarpackiej.

W kołach tych grożą użyciem
środków przemocy, celem stłu-
mienia odruchu tamtejszej lud-
ności, niezadowolonej z decyzji
Pragi.

Min. czeski u Hitlera

MONACHIUM. Kanclerz
Hitler przyjął w piątek w połu-
dniu czeskosłowackiego mini-
stra Spraw Zagranicznych
Chwałkowskiego. W rozmow-
ach wziął również udział min.
von Ribbentrop.

Nie będzie plebiscytu w Sudetach

Komisja techniczna wytyczy granice

BERLIN. Wczoraj po
południu odbyło się po-
siedzenie komisji między-
narodowej dla spraw sudec-
kich. Zapadła decyzja wytycze-
nia granicy czesko - niemieckiej
na podstawie art. 6 układów
monachijskich bez uciekania się
do plebiscytu.

Nowa granica będzie odpo-
wiadała mniej więcej obecnej
linii demarkacyjnej po zajęciu
5 strefy przez wojska Rzeszy.
Na podstawie art. 7 układów

monachijskich została utworzo-
na komisja czesko - niemiecka
dla spraw opcji.

Komisja techniczna przepro-
wadzi ostateczne wytyczenie
granicy pomiędzy obu państwa-
mi.

W dzisiejszym numerze rozpoczynany druk nowej powieści pt.

„Przez krew i łzy“

Powieść tę napisał specjalnie dla nas
Tadeusz Ryś autor niezapomnianej powieści

DZIEŃ ZAPŁATY

„Przez krew i łzy“

— to dzieje wielkiej wojny, wielkiego bohaterstwa i więk-
szej ponad wszystko miłości. Bohaterzy powieści to nie tyl-
ko piękna i nieszczęśliwa Aneta Grywińska, lecz występu-
ją w niej także historyczne postacie, krwawi tyran, jak car
Mikołaj II, Franciszek Józef, Wilhelm II, oraz bojownicy
o wolność jak Józef Piłsudski.

JUZ ZA KILKA DNI

rozpocznie się ciągnięcie I-iej kl. Jeszcze
dzisiaj należy kupić los w znanej ze szczę-
ścia kolekturze J. WOLANO w, Warszawa,
Łódź, Pabianice, Łuck. Dla innych miast
PKO 18.814 Pamiętajcie Wolanow stałe wzbogaca!

Kandydaci na posłów Warszawy

Grupa b. premiera Sławka poniosła klęskę

Wynik wyborów kandyda-
tów na posłów w kolegiach sto-
licy, przeprowadzonych w dniu
13 b. m. przedstawia się nastę-
pująco:

Okręg 1. Zoliborz — gło-
sowało 72, czystych kartek od-
dano 7. Redaktor Katelbach —
39; mec. Orłowski — 21; Siemień-
ska (ZPOK) — 18; Taff — 18;
Sokolowski — 17; przypadli:
płk. Sławek — 12; p. Prystoro-
wa — 11; red. Zawadzki — 10;
Wojnowski (spółz. prac. u-
mysłowych) — 7.

Okręg 2. Dzielnice żydow-
skie — głoowało 93, białych

kartek 22. Kuszyńska Irena —
45; b. pos. Uzbański — 42; b.
senator Trockenheim — 35; adw.
S. Reideman — 33; Kamiener —
Szilem Ber; Kon Mieczysław
Isaak; Glocer Szub; przypadło
4-ch kandydatów żydowskich.

Okręg 3. Wola — głoowało
68, białych kartek 10. Dąbrow-
ski — 31; Machlejd — 28; b.
pos. Hoppe — 26; Schmare-
berg — 24; Szczepaniak — 20;
auczycielka Wszyńska — 17.

Okr. 4. Śródmieście — gło-
owało 82, oddano białych kartek
10. Gebethner — 60; b. sen.
Kudelska — 40; Rachman — 36;

dr. Pietrasiewicz (Pr. Izby le-
karskiej) — 32; prezes C. K. P.
Józefkiewicz — 27; przypadli:
b. pos. Budzyński — 18; min.
Schätzel — 11.

Okr. 5. Śródmieście z Powi-
śle — głoowało 69, białych kar-
tek 3. Prof. Makowski — 40;
adw. b. pos. Szczepański — 24;
płk. Sławek — 20; Milewski
— 19; przypadli: Gutkowski
(Prac. Umysł. B.G.K.) — 14;
Szujski (OMP) — 17; red. Pie-
strzyński — 10.

Okręg 6. Praga — głoowało
63, oddano białych kartek 10.
Kas. Padacz 31; Maria Matusze-

wska — 26; b. pos. Jurkowski
(POW) — 25; Drożyński —
15; dr. Jakowski — 15; Ha-
muliński — 14.

Przebieg zebrań okręgowych
był zupełnie spokojny. Gło-
sowanie odbyło się sprawnie.
Zwraca uwagę przejście list O.
Z. N. Były one zgłaszane wszę-
dzie pierwsze.

Zwolennicy płk. Sławka zna-
leżli się na dalszych miejscach,
nie otrzymując miejsc na listach
wyborczych.

Kandydatów na posłów z in-
nych okręgów podajemy na
stronie 6-tej

Warszawa wczoraj, dziś i jutro

Wspaniały rozwój stolicy obrazuje wystawa w Muzeum Narodowym

W 24 olbrzymich salach Muzeum Narodowego w Warszawie z trudem pomieścili się dziesiątki tysięcy eksponatów, będących zobrazowaniem coraz szybciej naprzód idącego rozwoju stolicy.

W długiej kilkugodzinnej wędrówce, zwiedzający umysłowiec może dokładnie zobaczyć w mieście na przestrzeni kilku wieków i jak szybko rozrasta się ono obecnie.

Dzieje rozwoju stolicy z zamierzchłych czasów przedstawione są przede wszystkim przez pozółte pergaminy, szkice i szkice. Liczne makietki przypominają nam dzieje chwały i klęsk, najazdu szwedzkiego, a po tym czasie strasznej niewoli i walk o niepodległość Ojczyzny. Bezcennych tych dokumentów jest tu olbrzymia ilość.

Śmiesznie wygląda model pierwszego konnego tramwaju, modele gmachów, fotografie z tych czasów, gdy samochód w ulicach stolicy budził sensację. A czas szedł.

Dziś trudno nam po prostu wierzyć, że było i tak, gdy na Ujazdów długi czas trzeba było kareta jeździć...

BLYSKAWICZNE TEMPO

Osobny dział stanowią eksponaty, będące odzwierciedleniem dzisiejszego życia stolicy. Wyliczyć je wszystkie byłoby wprost niemożliwością. Uszerogowane w poszczególne działy obrazują one ciągle rozrost miasta, inwestycje z dziedziny komunikacji, ulepszeń nawierzchni ulic, rozbudowy gmachów, regulacji miasta i t. p. Wszystkie działy są łatwo dla patrzącego zrozumiałe, ponieważ zobrazowano je modelami porównawczymi, przejrzystymi wykresami i makietkami.

Opuszczając pawilony „dzisiejszej” Warszawy stwierdzamy stanowczo, że jednak na odcinku ostatnich lat zrobiono w stolicy bardzo, bardzo wiele.

Nie znaczy to bynajmniej, ażeby praca nad dalszym rozwojem miasta miała ulec zahamowaniu. W miarę uzyskiwanych środków finansowych będzie ona nabierać coraz żywszego tempa.

Nie jest to jednak takie proste. Na uporządkowanie i do-

prowadzenie do ostatecznego stanu zamierzonych prac potrzeba jeszcze grubo ponad miliard złotych.

WARSZAWA PRZYSZŁOŚCI.

Dział ten jest bezsprzecznie najciekawszym na wystawie. Każdy ze zwiedzających pragnie zobaczyć na własne oczy, jak stolica „jutra” będzie się przedstawiała. Plastyczne modele — makietki pozwalają zorientować się bardzo szybko.

Widzimy więc gigantyczne arterie: Marsz. Piłsudskiego, Niepodległości, Sejmową i na Skarpie, nowy, olbrzymi most im. Marsz. Piłsudskiego, rozplanowanie nowych dzielnic, parków i zieleńców. Niektóre z tych prac są już od dawna w stolicy rozpoczęte.

Pobieżny nawet przegląd wykazuje jasno, że za niedługo już czas stolica nasza przedstawiać się będzie imponująco.

Osobne stoiska zajęły: Elekrownia, Gazownia, Dyr. Tramwajów i Aut., Z. O. M., Straż Ogniowa, Szpitale, ZOO i t. p.

W długim nawet sprawozdaniu trudno było się pokusić o opis wystawionych w nich eksponatów.

Na zakończenie zapewnić możemy śmiało wszystkich malkontentów, że nie jest tak źle. Na wszystkich odcinkach wre w stolicy praca. Zobrazowaniem jej jest Wystawa. Każdy z warszawiaków i przybyszów z prowincji powinien ją obejrzeć. (r.)

Ostatnie dni sprzedaży

losów I-ej klasy 43-iej Loterii

w niezmiennie szczęśliwej kolekturze

„NADZIEJA”

Warszawa, Marszałkowska 117, Miodowa 7

gdzie stale padają wielkie wygrane!

CIĄNIENIE JUŻ W ŚRODĘ!

Ognisko zarazy bolszewickiej na Rusi Podkarpackiej

RZYM. „Tribuna” omawiając rokowania w Komarnie pisze, że chwila obecna wymaga nie słów, lecz decyzji i czynów.

Te części Czechosłowacji, które są na wskroś węgierskie, powinny być natychmiast zwrócone Węgrom tak, jak zwró-

no Niemcom Sudety i Polsce Śląsk Zaolzański. Wszelka zwłoka stać się może prowokacją. Niestety Praga nie chce rokowań z poczuciem odpowiedzialności, która na niej ciąży i usiłuje robić intrygi, aby poróżnić Słowaków z Węgrami.

Jeśli chodzi o Ruś Podkarpacką — stwierdza „Tribuna” — to nie ulega wątpliwości, że polska ludność tego kraju posiada bezwarunkowe prawo etnograficzne do zjednoczenia się z Węgrami, gdyż zamieszkała jest przez Węgrów.

Z drugiej strony, ponieważ część południowa Rusi jest najżywniejsza, przeto byłoby krzywdą dla północnej części kraju oddzielenie jej od tego rejonu, który bezwarunkowo należy się Węgrom.

To też najbardziej naturalnym i organizacyjnym rozwiązaniem problemu Rusi Podkarpackiej jest stworzenie wspólnej granicy polsko-węgierskiej.

Jest to rozwiązanie najlepsze dla wszystkich z tego również powodu, że ani Polska, ani Węgry nie mogą pozwolić sobie na ryzyko sąsiedowania z ogniskiem propagandy bolszewickiej, która z Rusi Podkarpackiej zrobiłaby ośrodek akcji wyrotowej, obliczonej na całą Europę.

W konkluzji stwierdza z naciskiem, że w sprawie Rusi Podkarpackiej musi być, znalezione rozwiązanie rzeczowe. Za wykonanie tej zasady wzięły gwarancję również Włochy.

„Zapomniano o Polakach we Frydku”

Terror czeski znów szaleje

CIESZYN. Z terenów powiatu frydeckiego dochodzą wiadomości o wzmożonej fali terroru wobec tamtejszej ludności polskiej, wywieranego przez czeskich pracodawców i miejscowych czeskich działaczy.

Mnożą się wypadki wydalania z dnia na dzień z pracy robotników i górników polskich w rejonie Gruszowa, Radwanic, Michałkowic i Śląskiej (dawnej Polskiej) Ostrawy.

Miejscowi czescy działacze i żandarmeria grożą wydalaniem wszystkich Polaków natychmiast po ustaleniu granic. Polscy nauczyciele, członkowie polskich organizacji codziennie nie mały spotykają się z niebezpiecznymi pogroźkami ze strony czeskich szowinistów.

Rzemieślnicy polscy są bojkotowani. Ostatnio urząd powiatowy we Frydku począł masowo unieważniać karty przewoźne robotnikom polskim.

Zanotowano wypadki brutalnego obchodzenia się z robotnikami polskim i w kopalniach gruszowskich i radwanickich. Kilku robotników polskich zo-

stało pobitych.

Wśród ludności polskiej panuje głębokie przekonanie, że w obecnych warunkach wobec wrogią i nienawistnego stanowiska odłamu ludności czeskiej, położenie robotników i górników polskich staje się co-

raz bardziej nie do zniesienia.

W kołach polskich słyszy się głosy rozpaczliwe, że zapomniano o Polakach we Frydeckim, którzy nie powinni być gorzej traktowani przez Polskę niż ludność polska w powiatach frysz-



Marszałek Śmigły-Rydz na trybunie honorowej przyjmuje defiladę Wojsk Polskich w Cieszynie.

Niemiecki Skwierawski

Potworna zbrodnia pod Berlinem

BERLIN. W środę około godz. 22.35 na szosie prowadzącej wzdłuż położonego pod Berlinem jeziora Wannsee przechodnie zauważyli stojącą pustą dorożkę samochodową z zapalonymi światłami.

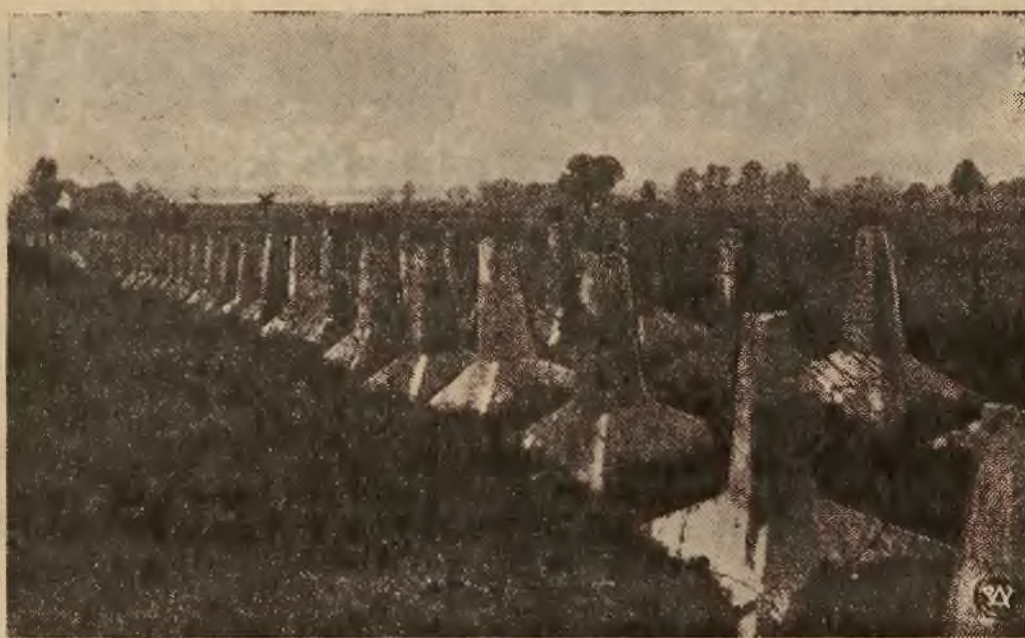
W rowie obok szosy kilkanaście metrów za wozem leżał skrwawiony trup człowieka trafionego w plecy dwoma kulami rewolwerowymi.

Jak się okazało były to zwłoki szofera i właściciela taksówki, Herberta Taubela. Energicznie wdrożone śledztwo wykazało, że został on prawdopodobnie zamordowany przez pewnego osobnika, który wsiadłszy do taksówki w centrum miasta kazał się wieźć do podmiejskiego lasu w Wannsee.

Zanim osobnik ów dał strzalić w kierunku szofera, musiała się wywiązać między nimi żarta walka, której ślady komisja śledcza stwierdziła na ciele i ubraniu Taubela.

Jak zdołano dotychczas ustalić, osobnik ów, który dokonał mordu, nosił płaszcz koloru żółtego.

Powody morderstwa nie są



Dawne fortyfikacje i zasieki czeskie na dawnej granicy czesko-niemieckiej, które dziś przeszły w ręce Polski.



Straszna śmierć chłopca

W młynie pod Rogoźnem Wlkp. wydarzył się wczoraj straszny wypadek. Do młyna zaszedł 14-letni syn listonosza, Stróżyk, by naostrzyć nóż.

Przechodząc koło pasa transmisyjnego chłopiec został porwany i poniósł śmierć na miejscu.

CZYTAJCIE „ŚWIAT PRZYGÓD”

Wesoły Kącik

Niesprawiedliwość

Pod wpływem wódki rodzi się w człowieku zwiększone poczucie sprawiedliwości. Spozstrzega rzeczy, których na trzeźwo nie widzi.

W takim właśnie stanie był pan Kleofas, kiedy przechodził chwiejnym krokiem obok straganu z owocami.

Spojrzał mętnym wzrokiem na kartkę z ceną i mruknął gniewnie:

— Złoty, 80 — kilo jabłek? Czy to nie granda?!

Stojąca za straganem przekupka wzruszyła ramionami.

— Jak panu za drogo, niech pan nie kupuje!

Pan Kleofas zmarszczył brwi.

— Tu nie chodzi o to czy parę groszy taniej, czy drożej! Ale w ogóle czy to jest sprawiedliwe, żeby za owoce pieniądze brać? Czy po to natura owoce daje, żeby tylko ten mógł jeść, kto ma forszę?

— Jaka natura?! — zdziwiła się przekupka. — Mnie żadna natura owoców nie daje, tylko hurtownik, pan Szpryng!

— Głupstwa pani gadasz! Owoce jest darem ziemi i nie wolno za niego pieniędzy brać!

— Dlaczego? — zdziwiła się kupkowa.

— Dlatego, że matka ziemia darmo owoc rodzi, żeby każdy mógł go spożyć.

Przekupka zdziwiła się jeszcze bardziej.

— Co pan gada?! Kto rodzi?! Tego żadna matka nie rodzi, tylko pan Szpryng, hurtownik to sprzedaje! I nie darmo, tylko za gotówkę! Nawet wksli nie chce brać!

— Bezprawnie sprzedaje! — walał pięścią w stragan pan Kleofas. — Ziemia darmo daje i owoc jest dla wszystkich! A nie tylko dla tych, którzy mają pieniądze! Owoce darmo należy ludziom rozdawać!!

— Za co?.. Ludzie są niewarci.

— Proszę nie obrażać! — obruszył się pan Kleofas. — Sam jestem człowiekiem i nie pozwolę źle mówić o ludziach!!

W uniesieniu złapał ze straganu kilka jabłek i cisnął w przechodniów!

— O! Tak powinno się jabłka rozdawać! Kto głodny, niech je! Ziemia darmo dała, więc i my dajmy!

Przerazona przekupka nie zdążyła krzyknąć, gdyż w tym momencie jeden z obdarowanych, który dostał jabłkiem w oko, zawył z bólu i przyskoczył do pana Kleofasa.

— Czego pan owocami ciśka?! — ryknął.

— Bo natura owoce darmo daje! Dla wszystkich! — wyjaśnił pan Kleofas.

— I dlatego pan mi oko podbił?

— Trudno — westchnął pan Kleofas. — Natura też owoców do ręki nie wsuwa! Jeden mój znajomy w Afryce pod drzewem usnął, aż tu orzech kokosowy spadł z drzewa i prosto je mu na łeb! Nos mu rozbił i dwa zęby wybił! Ale pomimo to mój znajomy na naturę nie uragał, tylko mleko z orzecha wyssał i poszedł! Tak samo pan powinien jabłko skosztować i iść swoją drogą.

„Obdarowany“ sądził, że pan Kleofas z niego kpi, rąbnął go w podbródek, aż się biedaczek nakrył nogami.

Podniósł się po chwili z trudem i westchnął boleśnie.

— Masz pani rację... — zwrócił się do przekupki. — Ludzie

Wybuch w balonie stratosferycznym

Powłoka „Gwiazdy Polski” została uszkodzona — Obyło się bez ofiar w ludziach — Start odłożony do przyszłego roku — Obóz w Dolinie Chochołowskiej zlikwidowany

W czwartek wieczorem zapadła ostateczna decyzja startu „Gwiazdy Polski” do stratosfery. Ponieważ pogoda była zupełnie pomyślna wobec ustalenia się wyżu barometrycznego nad obszarem Tat, przystąpiono do przygotowań startowych.

WYNIESIENIE POWŁOKI.

W związku z tą decyzją przybyło na wezwanie kierownictwa obozu startowego do Doliny Chochołowskiej kilkuset junaków, którzy wraz z żołnierzami wynieśli z baraku powłokę balonu i złożyli ją na specjalnie przygotowanym brezentu. Bezpośrednio po tym rozpoczęto montowanie rękawu, przez który miało się odbyć doprowadzenie do powłoki wodoru z butli.

Z Zakopanego zaczęły nadciągać olbrzymie tłumy ciekawych. Liczne rzesze turystów przybywały samochodami, które parkowano w specjalnie na ten cel przygotowanym miejscu.

NAPEŁNIENIE POWŁOKI.

Mniej więcej około godziny 22-ej kierownictwo zarządziło napełnianie powłoki. Wiadomo już było, iż start tym razem odbędzie się na pewno.

Potężne światła reflektorów rozświetliły całkowicie dolinę. W blasku ich żołnierze rozpoczęli przymocowywać do powło-

ki rękaw. Rozkazy wydawane były przez wielki megafon.

Pierwsza fala wodoru zaczęła napełniać balon o godzinie 22 min 30. Powłoka szybko nabierała krągłości, a lekki wiaterek nie przeszkadzał w pracy.

W tym samym czasie inna grupa przygotowywała gondolę stratostatu, nadzór zaś nad tym sprawowali osobiście lotnicy: kpt. Burzyński i dr. Jodko-Narkiewicz.

Montaż przyrządów i instrumentów odbywał się w niewielkiej odległości od napełnianej powłoki, gdzie przywieszono gondolę na wózku - podstawie.

ODWOŁANIE STARTU.

Około godziny 1 min 45 powłoka wypełniona już była 3200 metrami sześciennymi wodoru. W tym czasie wiatr wzmógł się na sile. Powłoka zaczęła falować, tak, iż z trudem tylko można było ją utrzymać. Posterunek meteorologiczny na deszał komunikat, że pogoda psuje się i nie wroży szybkiej jej poprawy.

Ponieważ rzeczywiście wiatr wzmagał się stale, powzięto decyzję jeszcze jednego odłożenia lotu. Wobec takiej decyzji kierownictwa obozu, przystąpiono do opróżniania powłoki z gazu. Wypuszczono go przez górną kłapę balonu.

Wiatr tymczasem ustał prawie zupełnie. Wskutek tego chwilowo przerwano opróżnienie powłoki. Ale nie na długo. Raptowne porywy wiatru spadły na dolinę, wobec czego kierownictwo postanowiło po porozumieniu się ponownym z po sterunkiem meteorologicznym stanowczo start odwołać.

Nagle wszyscy obecni dojrze li błysk płomienia. Ogłuszający huk detonacji wstrząsnął powietrzem. Olbrzymia powłoka zaczęła gwałtownie opadać ratunku. Uruchomione błyskawicznie urządzenia przeciwpożarowe stłumiły ogień. Jak się okazało, kompletnemu zniszczeniu uległa górna część powłoki t. zw. „czasza”.

PRZYCZYNY KATASTROFY.

Natychmiast po opanowaniu niebezpieczeństwa przystąpiono do badania przyczyn katastrofy. Komisja z kierownictwem obozu ppłk. Sielewiczem i mjr. Mazurkiem na czele rozpoczęła śledztwo.

Jak ustalono, spaliło się w czasie eksplozji wodoru około 200 metrów kwadratowych powłoki w górnej części balonu. Ponieważ całkowita powierzchnia stratostatu wynosi 11.000 metrów kwadratowych, strata nie jest stosunkowo wielka.

Gdyby nie doskonałe urządzenie bezpieczeństwa, balon spłonąłby niechybnie doszczętnie.

Ponieważ wykluczone jest, aby wybuch powstał z przyczyn zewnętrznych, jest więc nieprawdopodobnie, iż eksplozja spowodowana została na skutek krótkiego spięcia, które dało iskrę elektryczną. Przypuszczenie to potwierdził w zupełności obecny na miejscu startu inżynier Poreyko, specjalista elektryk.

Przebieg nieszczęśliwego wypadku wyglądać mógł następująco. Wodór w połączeniu z tlenem wytwarza t. zw. gaz pioru nujący. W czasie wypuszczania gazu z powłoki otworzono przy pomocy sprężonego powietrza kłapę powłoki, która naelektryzowała się samoczynnie. Wywołało to iskrę, która zapaliła gaz i spowodowała wybuch.

START W PRZYSZŁYM ROKU.

Początkowo przypuszczano, iż uszkodzenie powłoki uda się naprawić na miejscu. Bliższe oględziny i badania wykazały jednakże, że są one tak wielkie, że można je jedynie naprawić w wytwórni i na to potrzeba dłuższego czasu.

Wobec takiego stanu rzeczy postanowiono obóz stratosferyczny zwinąć i odłożyć start do przyszłego roku. O jakimkolwiek rezygnowaniu z lotu stratosferycznego nie może być mowy. Nieszczęśliwy wypadek opóźnia tylko lot naszych dzielnych stratonautów, jednak bynajmniej nie zostanie on zaniechany.

W dniu wczorajszym załadowano na samochód uszkodzoną powłokę, po czym po przewiezieniu do Zakopanego odesłano ją pociągiem do wytwórni balonowej w Legionowie. Gondola po wymontowaniu przyrządów również przewieziona zostanie do Warszawy.

Obóz stratosferyczny został całkowicie zwinięty. Cały sprzęt razem z reflektorami i napełnionymi jeszcze wodorem butlami przetransportuje się do stolicy.

Straty, poniesione wskutek eksplozji nie są wielkie. Balon ubezpieczony był na pełną swą wartość t. zn. na 300.000 złotych.



PRZY CIERPIENIACH wątroby, żołądka, kiszki, nerek lub pęcherza stosuje się **SOK ŚWIĘTOJAŃSKIEGO** Ziela Magistra **EDWARDA GOBIECA**, Warszawa, Miodowa 14 Apteki i drogerie.

Przebrana za bandytę kobieta zamordowała męża kulami z jego własnego rewolweru

Wczoraj w Częstochowie rozpoczął się niezwykle sensacyjny proces, który wywołał wielkie poruszenie w mieście. Na ławie oskarżonych zasiadła właścicielka kawiarni „Roma” Maria Jungowa, oskarżona o zabójstwo męża.

Dnia 1 sierpnia o brzasku Jungowa wybiegła w koszuli z mieszkania i wołając „Bandyci! Bandyci!” upadła na bruk Kilk-

ku przechodniów przybiegło jej z pomocą i wbiegło z nią do mieszkania, gdzie nikogo nie zastało. Zauwazyli natomiast Mieczysław Junga leżący w kałuży krwi. Leżał on w agonii. Cichym głosem wyszeptał, że strzelał do niego ktoś w kapeluszu i zapytał co się stało z żoną. Jung zmarł zanim przybyła policja.

Przesłuchana Jungowa z po-

czątku zeznała, że słysząc w sypialni podejrzany szelest obudziła się i spostrzegła bandytę w kapeluszu i z podniesionym kolnierzem płaszcza, celującego z rewolweru. Mąż również nie spał i wzywał pomocy Jungowa wyskoczyła z łóżka i udała się do stołowego skąd zamierzała wezwać pomocy sąsiadów. Zauważyła tam jednak drugiego bandytę, również uzbrojonego w rewolwer. W tej chwili posypały się w sypialni strzały i Jungowa wybiegła na ulicę.

Przed kołem szczęścia

O zdobyciu pieniędzy marzą wszyscy najgoręcej ci, którym życie skąpi swych uśmiechów i radości. Zdobycie pieniędzy nie jest jednak rzeczą łatwą w dzisiejszych czasach. Więc ten i ów próbuje szczęścia na drodze hazardu.

Gry hazardowe kończą się prawie zawsze jednakowo: przegrana. I to nie taką przegrana, na jaką ostatecznie gracz mógłby sobie pozwolić, ale z reguły przegrana, prz wyzającą możliwości płatnicze ryzykanta. Skutki takich przegranych są po największej części tragiczne i czytamy o nich — niestety — dość często w kronice nieszczęśliwych wypadków: „pan X odebrał sobie życie, powodem zamachu samobójcz go była większa przegrana”.

W grach hazardowych nie wiadomo ile można przegrać. Wygrywa jeden, przegrywa z kretesem stu. To jest reguła.

Na tej drodze do pi niejdzy się nie dojdzie.

Ludzie, którzy lgną, mimo to do są niewarci, żeby im darmo owoce dawać... Za mało pani za te jabłka bierze! Stanczewo powinna pani cenę podwyższyć!

Napoleon Sadek.

hazardu gdy się ich przekonywa, że są inne poważniejsze i bezpieczniejsze sposoby dojścia do majątku, że istni ją inne rodzaje gry, pozbawione hazardu i nie narażające na utratę czci, honoru i życia, odpowiadają: „Ba, ale nie mam cierpliwości, nie mogę czekać, a tu może w jednej chwili wzbogacę się”.

Oczywiście desperatom, którzy chcą skrócić kark trudno wyperswadować, że schody istnieją po to, aby zejść po nich bezpiecznie z czwartego piętra, zamiast skakać z okna na ulicę.

Każdy jednak rozsądny człowiek rozumie, że cierpliwość i wytrwałość jest w życiu konieczna. Dla każdego jest jasne, że tylko spokojna, celowa nie narażająca na uszczerbek materialny gra na Loterii Klasowej może prowadzić do pożądanego celu — do wygranej.

Na tysiące liczy się już dzisiaj ludzi, którzy zapewnili sobie jutro i parę tygodni w przeszłość, dzięki Loterii Klasowej.

Nie jest więc wcale paradoksem powiedzonko jednego ze szczęśliwych graczy znanego szerszym warstwom publiczności w stolicy: „Gdyby Loterii nie było, nie znalazłbym jej wymyśleć”.

Szczegóły podane przez nią stały jednak w rażącej sprzeczności z wynikami dochodzeń przeprowadzonych na miejscu zrodni. Rzekomi bandyci nie zostawili bowiem po sobie żadnych śladów. Wzięto wówczas Jungową w krzyżowy ogień pytań i Jungowa przyznała się do dokonania zbrodni, podając za przyczynę złe pożycie z mężem.

Zeznała, że krytycznej nocy nałożyła długą jesionkę, głęboko na głowę nasunęła kapelusz męski i umyślnie hałasowała w stołowym, aby obudzić męża, który czujnie spał. Gdy mąż w końcu obudził się, oddała do niego 7 strzałów, raniąc go śmiertelnie.

Jak się okazało, na krótko przed zabójstwem Jungowa prosiła męża, aby nauczył ją strzelać. Mąż, nie przeczuwając nic złego, zadośćuczynił jej prośbie, zapoznał ją z działaniem swego rewolweru, nauczył jak odbezpiecza się broń, celuje i strzela.

Również podany przez Jungową motyw niesnasek i niegodności charakterów okazał się nieprawdziwym.

RADIO

WARSZAWA I (Raszyn)
SOBOTA DN. 15 X. 1938 R.
 6.30 „Kiedy ranne”. 6.35 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 7.45 Gimnastyka. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.25 Płyty. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci. „Lesne rachuneczki”. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Wiadomości gospodarcze. 16.15 Kronika literacka. 16.30 Recital fortepianowy. 17.00 „Stare i nowe Chiny” — reportaż. 17.20 „O dzieciach kompozytorach” — audycja muzyczna. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla Polaków za granicą. 19.15 „Na wesoło” — koncert rozrywkowy. 20.35 Dziś i wczoraj 21.00 Muzyka lekka i taneczna. 22.55 Przegląd prasy. 23.05 Wiadomości z Polski (w języku obcym). 23.15 Piosenki. 23.35 — 23.55 Muzyka taneczna (płyty).

WARSZAWA II (Mokotów)
 14.00 Z francuskich filmów i operetek — koncert rozrywkowy. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Parę informacji. 15.10 Koncert solistów. 15.45 Życie kulturalne stolicy. 15.55 Program na jutro. 16.00 Muzyka taneczna (płyty). 18.15 Koncert symfoniczny. 19.00 — 21.00 Przerwa. 21.00 Trzy sonaty Beethovena. 21.55 Arie operetkowe. 22.50 — 23.55 Uwertury i fragmenty z oper.

K. RYLSKI Tajemnica Czarnego Damy

SENSACYJNA POWIEŚĆ
WSPÓŁCZESNA OSNUTA NA
PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Wywiadowczy zatrzymali w międzyczasie adwokata T. Kupca, który mieszkał na przeciwko Hetmańskiego. Dopiero po przybyciu puchała zostali oni zwolnieni. Puchała dowiedział się, co się tu święci, postanowił raz jeszcze przeszukać mieszkanie Hetmańskiego. Gdy na pukanie ani słownie nikt nie odpowiadał zdecydował wyważyć drzwi.

Czekają jeszcze kilka chwil.

W międzyczasie wałęsa wywiadowcy coraz mocniej i mocniej. Echa rozlegają się po całym domu. Sąsiedzi, zaniepokojeni, otwierają okna, wyglądają i dziwią się:

— Co się stało?

— Czy to u Hetmańskiego?..

— Kto wie, czy tam nie wydarzyło się jakieś nieszczęście?..

Puchała traci cierpliwość. Wchodzi do mieszkania sąsiada Hetmańskiego, tego samego, którego bez powodu zatrzymano z rana, łączy się z Urzędem Śledczym i po porozumieniu ze swoim zwierzchnikiem dostaje pozwolenie wyważenia drzwi.

Posłał po ślusarza.

Próby otwarcia drzwi za pomocą wytrychów nie dały żadnego wyniku. Ślusarz musiał wyborować dziurę i przepiłować żelazne sztaby, które tkwiły z drugiej strony drzwi.

Nareszcie drzwi są otwarte.

Po przeszukaniu całego mieszkania okazało się jednak, że służącej w domu również nie ma.

— Do ciężkiego diabła! — wścieka się inspektor Puchała. — Czy muszę cały pułk tu sprowadzić, by upilnować bodajże służącą?.. Do krośset diabłów!..

— To jest niemożliwe — dziwią się wywiadowcy i spoglądają jeden na drugiego. Służąca nie mogła wyjść z tego domu, nie uszłyby ich uwagi.

Zdenerwowani i zawstydzeni snują się po mieszkaniu, przeszukują każdy kątek.

— Służąca Hetmańskiego jest mądrzejsza od moich wywiadowców — docina im Puchała.

— To jest wykluczone! — zaprzecza jeden z wywiadowców — chciała się jeszcze z rana wymknąć, szedłem jednak za nią krok w krok i bestia musiała wrócić do domu. Uciec nie mogła, ukrywa się w domu albo gdzieś w podwórzu.

— Szujcie dalej — dodaje sceptycznie Puchała. Przeszukują wszystkie strychy, piwnice, zakątki podwórza, wracają jednak z niczym.

Nie ma żadnego śladu jej pobytu w tym domu. Nagle jeden z wywiadowców przypomina sobie coś:

— Tak, to była ona! Teraz już wszystko rozumiem!..

— Ach tak! Więc jednak wychodziła!.. Przypo-

minacie sobie nareszcie! — uśmiecha się zjadliwie Puchała.

— Tak, przypominam sobie, że w pół godziny po wyjściu „tamtych“ ukazała się w bramie wytwornie ubrana pani. Nosiła okulary. Rozejrzała się wokoło i śpiesznie poszła naprzód... Pamiętacie?..

— Tak... Tak... Ale czy to była służąca tego Hetmańskiego?..

— Nie inaczej, zejdźmy do dozorczy, ten nas dokładnie poinformuje.

Wywiadowcy prędko biegną na dół. Jeden i drugi pytają to dozorcę, to znów żonę i córkę. Nikt z nich nie zna takiej damy i zaprzeczają temu, by mogła mieszkać w tym domu.

— Tak, to była ona — raduje się wywiadowca, który przypomniał sobie tę damę.

Kiedy Puchała dowiaduje się od wywiadowców, że i służąca uszła w przebraniu, mruknął jakby do siebie:

— Tak... Trzy osoby z tej bandy już znamy...

Rewizja zaczęła się na nowo. Przeszukali całe mieszkanie najdrobniejszy szczegół nie uszedł ich uwagi.

Puchała sam przeszukał gabinet Hetmańskiego. Przeszukanie kasy zostawił sobie na później. Zresztą nie wiązał z tą kasą zbyt wielkich nadziei, wiedział o tym, że taki wyga jak Hetmański zniszczy każdy ślad, który mógłby naprowadzić na ślady jego zbrodni...

Puchała nie mylił się.

A jednak nie chciał tak prędko zrezygnować. Żywił małą iskierkę nadziei, że może się uda jemu jednak znaleźć jakąś fotografię, która by wyjaśniła choć trochę zawiłą tajemnicę czarnej damy.

Hetman - Hetmański był za mądry i przebiegły na to, by zostawić swemu prześladowcy jakikolwiek ślad dla rozwiązania tej zagadki...

W tej chwili nie bał się już Puchała. Znajdował się po za obrębem karzącej dłoni policji.

Po wyjściu z domu, udał się wraz z „Sewerynem Poradzkim“ na plac Bankowy, gdzie obok stacji benzynowej czekał na nich doktor w aucie. Numer auta nie był rejestrowany w żadnym urzędzie, a auto miało jeszcze tego samego dnia być przemalowane na inny kolor.

Puchała nie należał jednak do ludzi, którzy łatwo rezygnują. Chociaż zdawał sobie sprawę, że nie łatwo będzie mu znaleźć kryjówkę tych niebezpiecznych zbrodniarzy, postanowił za wszelką cenę wykryć bandę czarnej damy i przekonać się, gdzie oni zatrzymali nieszczęśliwego Seweryna Poradzkiego...

Mimo, że poniósł dziś porażkę, był zadowolony że wykrył tę całą aferę z rzekomym Poradzkim na czele. Był też zadowolony z tego, że potwierdziły się jego podejrzenia co do osoby Hetman - Hetmańskiego oraz jego udziału w tej zbrodni... Najlepszym potwierdzeniem tych podejrzeń było dzisiejsze jego postępowanie: jego ucieczka i pozostawienie mieszkania na łaskę losu...

— Nie jedno grubsze przewinienie, nie jedna „sprawa“ ma ten Hetmański na swoim sumieniu, skoro tak śpieszno mu było do ucieczki — myśli Puchała.

Przekonał się, że w mieszkaniu Hetmańskiego nie ma nic więcej do roboty, opieczętował je, pozostawił jednego wywiadowcę na straży i wyszedł na ulicę.

— Co teraz uczynić? — myśli Puchała mocno zakłopotany. W jakim kierunku mogli zbrodniarze zbiec?..

Mimo ciężkiej chwili Puchała nie traci i teraz głowy.

— Przede wszystkim nie śpieszyć się — uspokaja siebie samego. — Pośpiech może zgubić całą sprawę... Trzeba namyśleć się... Poznać kilka osób z rodziny Hetman-Hetmańskiego... Może uda się dowiedzieć przez nich jakichś szczegółów...

Puchała postanawia utrzymać tę całą sprawę w ścisłej tajemnicy. Ani jedno słowo nie może dostać się do wiadomości publicznej... Niech ta groźna banda nic go nie podejrzewa... Niech się czuje bezpiecznie...

Nagle nowa myśl zabłysła w głowie Puchały. Co raz natarczywiej przypominają mu się opowiadania pani Haliny o mężu, który nie powrócił i o jego nowej manii, której przed tym nie miał, a mianowicie ubóstwiał teatr... Co wieczór chodził do innego teatru...

Czy nie należy szukać tego „Seweryna Poradzkiego“ w kołach artystów warszawskich? Tylko artysta mógł odegrać tak genialnie swą rolę, by własna żona nie mogła odróżnić go od prawdziwego męża.

— Ale z jakich pobudek mógłby artysta dopuścić się takiego czynu? — nie może jeszcze zrozumieć Puchała.

Idąc stale przed siebie znalazł się Puchała przed domem, gdzie mieszkała pani Halina Poradzka.

Puchała postanowił wejść jeszcze raz do mieszkania Poradzkiego. Może teraz po tym nieszczęściu, jakie spotkało tę kobietę będzie ona bardziej skora do wynurzeń... Może dowie się czegoś więcej o tym człowieku, który przez dłuższy okres był „mężem“ tej kobiety?.. A przede wszystkim chciałby Puchała przeszukać ubranie „Poradzkiego“... Ten nie mógł zabrać ze sobą wszystkiego... Dom swój opuścił w pośpiechu...

Nadzieja znalezienia czegoś, co mogłoby wyjaśnić choć w małej części tę zagadkę, staje się coraz większa.

Tak rozmyślając znalazł się Puchała przed drzwiami mieszkania pani Haliny Poradzkiej.
(Dalszy ciąg jutro).

Z. LIRSKI GDZIE MOJ MAŻ?

TRAGICZNE DZIEJE TROJGA LUDZI, RZUCONYCH NA FALE LOSU

Józef powędrował do więzienia poznańskiego, skąd z grupą polskich robotników sezonowych, którzy zostali wskutek wojny w Niemczech i byli traktowani jak jeńcy, został wysłany na roboty przymusowe do Królewca. Nocą Józef wykradł się z pociągu i dotarł do Gdańska, gdzie ukrył się na statku amerykańskim. Wykryto jednak jego kryjówkę i zaprowadzono go do kapitana. Kapitan, który znał niemiecki, wzruszył się jego opowieścią i oświadczył, że nie będzie go traktował jak przestępcę, ale w zamian za to Józef musi pracować.

Józef wprawdzie nie rozumiał słowa „burza“, ale gdy spojrzął na zbliżające się ciężkie chmury, domyślił się, o co idzie.

Po kilku chwilach rozdarł ciszę panującą na morzu trzask pioruna. Morze wzburzyło się i balwany jak legendarne wielkie potwory unosiły się w górę i waliły swymi pieniącymi się łbami w statek. Niebo stało się czarne, jak gdyby nagle pokryło się warstwą gęstego dymu i wył przeciągłe wiatr.

Józef stał na pokładzie i przyglądał się temu budzącemu grozę widowisku. Zaraz jednak doszedł do niego jeden z marynarzy, pociągnął go za rękaw i krzyknął, starając się przekrzyknąć piekielny hałas, jaki wyrządzała burza:

— Zejdź na dół! Fale mogą cię jeszcze zmyć z pokładu!

Józef zeszedł na dół. Słyszał potężne uderzenie rozjuszonych balwanów w ściany statku i był przekonany, że za chwilę rozleci się on w kawałki.

Zaraz też odczuł silne skurcze żołądkowe. Bóle były tak silne, że runął na prycę i wił się z bóleści. Twarz jego stała się kredowo-biała, oczy omal nie wylazły mu z orbit i zaraz oddał wszystko, co zjadł tego dnia.

Miał wrażenie, że za chwilę wyzionie ducha. Rozpaczliwie wzywał pomocy, ale marynarze przechodzący obok niego potrząsali tylko głowami i uśmiechali się...

— Nic ci nie będzie.. — jak tylko minie burza, znów będziesz się dobrze czuł..

— Umieram... — szeptał Józef, wijąc się z bólów. — Ratujcie mnie!

Nie mógł zrozumieć dlaczego marynarze śmieją się z niego, w chwili gdy widział śmierć przed oczyma.

A marynarze wciąż się śmiali: śmiali się podając mu lemoniadę; śmiali się, wlewając mu w usta kropelki rzeźwiące. Chciał ich zapytać dlaczego się śmieją, ale nie mógł, ponieważ nie wiedział jak po angielsku „śmiać się“.

— Kapitana... wezwijcie kapitana... — błagał. Zaraz zjawił się kapitan, a gdy Józef powiedział mu, że umiera, serdecznie się roześmiał.

— Dlaczego pan się śmieje? — zapytał ze zdziwieniem Józef.

— Nigdy jeszcze nie jechałeś statkiem — oświadczył kapitan, — dlatego choroba morska tak silnie daje ci się we znaki. Zapewniam cię jednak, że nie umrzesz. Nikt jeszcze nie umarł z powodu tej choroby.

— Ale czuję, jak opuszczają mnie siły

— Niech tylko słońce się uśmiechnie, a wszystko minie — uspokoił go kapitan.

Nazajutrz wzeszło uśmiechnięte słońce i morze było znów spokojne i gładkie jak lustro. Józef czuł się jak nowonarodzony. Nie mógł dać wiary, że zaledwie wczoraj czuł się tak źle i widział śmierć przed oczyma

Józef gorliwie wziął się do pracy, której po burzy było w bród. Mył i czyścił, nosił ciężary i wykładał z niego bardzo zadowolony.

Józef starał się zyskać względy kapitana i z tego względu nie wzdrygał się przed żadną, najcięższą nawet, pracą. Wiedział, że kapitan dzierży w swych rękach jego los. Jeśli zdoła zdobyć jego sympatię, to wówczas będzie mógł bez przeszkód dostać się do Nowego Jorku.

Józef bał się, że kapitan przekaże go w ręce okrutnych urzędników Ellis Island, osławionej „Wyspy Łez“, o której wiele słyszał w Warszawie. Urzędnicy ci posłaliby go pierwszym lepszym statkiem do Gdańska, a wówczas byłby zgubiony.

Kapitan mógł mu zaś w tym względzie wiele pomóc. Jeśli przemilczy, że wykrył na swoim statku pasażera „na gapę“, jeśli pozwoli mu udać się do miasta, wówczas jego sytuacja byłaby całkowicie zmieniona. Z Ameryki napisałby do żony, może udałoby mu się nawet sprowadzić ją tam.

— Należy pomówić z kapitanem, należy go o to poprosić — postanowił Józef.

Józef na razie pilnie pracował, wykonując bez szemrania wszystkie polecenia. I pewnego dnia, gdy tylko dwadzieścia cztery godziny jazdy dzieliły statek od brzegów Ameryki, zapukał do drzwi kajuty kapitana!

— Proszę! — dał się słyszeć głos kapitana. Józef wszedł do kajuty i zatrzymał się przy stole, wbijając oczy w podłogę.

— Czego chcesz, Joseph? — zapytał go kapitan.

— Panie kapitanie, chciałbym pana prosić... z wielkiego wzruszenia nie mógł dokończyć zdania.

— Czego chcesz? Mów...

Józef zaczął mówić. Teraz już nie zacinął się, mówił pewnie, czując, że słowa jego wywierają odpowiednie wrażenie na kapitanie. Jeszcze raz opowiedział o tragedii, jaką przeżył. Podziękował kapitanowi za wszystko, co dla niego uczynił. Teraz zaś, gdy statek zbliża się do Ameryki, błaga go aby nie przekazał go w ręce urzędników „Wyspy Łez“. Prosił, aby pozostać na statku. Praca odpowiada mu, marynarze go polubili i on ich polubił. Będzie wyszczywał najcięższą nawet pracę, aby tylko pozostać na statku. Poza tym polubił morze i przepuszcza, że wkrótce będzie dobrym marynarzem.

(Dalszy ciąg jutro)

Kalendarz dnia
SOBOTA

15
Paździer.

Teresy, Jadwigi Aurelii p. Słowiański: Gości sława.
Słońca wsch. 5.59, zach. 16.44.
Księżycy wsch. 21.23, zach. 12.26.

KRONIKA HISTORYCZNA.
1241. Zmarła Sw. Jadwiga Śląska.
1384. Koronacja królowej Jadwigi.
1615. Wysłanie Napoleona na wyspę św. Heleny.
1817. Zmarł w Solurze Tadeusz Kosciuszko.
1861. Krwawa manifestacja w Warszawie.
1934. Zmarł wielki mąż Francji R. Poincaré.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:
Kto sieje dopiero na św. Jadwige, Ten zbiera ze sw. roli figę.
CIEKAWY WIADOMOŚCI:
Z jezior, największe jest w Azji Jezioro Aralskie (Rosja), mając 67.000 km.

Poradnia życiowa Rofa Nelsona

Skruszona Potępiona. W gruncie rzeczy nie jest Pani jeszcze taką złą, jeśli żałuje swoich postępów ma wolę zmienić się na korzyść. Pragnie Pani towarzyski a raczej powiernicy, która by swoim dobrym przykładem podzielała korzystnie na Panią. Byłoby to doskonałe wyjście z obecnej sytuacji. Gdy przyjdzie chwila, kiedy zechce Pani sobie coś przywłaszczyć, to drugie „ja” powinno zwyciężyć i nie pozwolić na czyn tak ohydny, przejdzie to bowiem w nałóg, z którego trudno już się będzie wydzignąć i stanie Pani poza nawiasem społeczeństwa. Aby być właśnie, takie rzeczy nie miały miejsca, musi Pani koniecznie zacząć uczyć się pracować. Nie myśleć o strojach i zabawach, przede wszystkim o tym by stać się człowiekiem i umieć zarobić na chleb codzienny, co w przyszłości stanie się koniecznością.

Samońna H. G. Szczepan, bardzo Panią lubi, ale nie może się zdecydować jeszcze na tak poważny krok jak małżeństwo. Boi się, że nie podoba obowiązkom. Pani mężem nie zostanie. Po staraniach otrzyma Pani prace dość dobrze płatną.

PAUL BRINGUIER

Hollywood — raj i piekło kobiet
MARLENA SZUKA PRACY

Marlena postanowiła zostać artystką sceniczną i zapisała się do szkoły dramatycznej Maksa Reinhardta. Po raz pierwszy wystąpiła na deskach scenicznym w sztuce „Poskromienie złośnicy” Szekspira w której grała małą rolę. Reinhardt był jednak z niej niezadowolony, twierdząc, że brak jej giętkości, że porusza się na scenie zbyt sztucznie.

Robiłam bardzo małe postępy. Może jakieś dziesięć razy radzono mi, abym zaniechała kariery artystycznej. Uparłam się jednak, chociaż było mi przykro, że moi koledzy zarabiali już coś niecoś, podczas gdy ja byłam jeszcze ciągle uczennicą. Nadomiar złego doprowadzało mnie do rozpacz zachowanie mojej matki. Nie mówiła wprawdzie nic, ale jej oczy pełne smutku, były aż nadto wymowne. Uparłam się jednak i wolałabym umrzeć, niż przyznać się do całkowitej porażki. Nocą gryzłam poduszkę, aby matka, która również nie spała, nie słyszała mego szlochania.

Nasze fundusze tymczasem coraz bardziej się wyczerpywały i musiałam rozejrzeć się za jakimś zajęciem, aby zarobić na życie. I oto pewnego dnia znalazłam się przed drzwiami, przed którymi czekali statyści, znalazłam się przed drzwiami prowadzącymi do atelier U. F. A. y. Stałam skamieniała ze wstydu i strachu wśród wygłodzonego i okrutnego tłumu generałów rosyjskich, zdrajców o długich bakobardach, i starych aktorek o twarzach białych jak kreda i zniszczonych pantoflach. Wszyscy ci statyści przyglądali mi się z drwiącym uśmiechem... Marleny nie było w jej ka-

binie. Nie było jej również w wagonie — klubie, ani w barze. Przebiegłem cały pociąg i w końcu znalazłem ją w wagonie obserwacyjnym. Siedziała w fotelu, którego oparcie było czarne od dymu, ubrana po męsku: nosiła szare flanelowe spodnie i niebieską bluzę.

Wskutek czapki, która ukrywała jej włosy, twarz jej wydawała się bledsza, a oczy jaśniejsze. Kto by w danej chwili poznał w niej tę fatalną kobietę z jej filmów? Zdawało się, że wiatr stał to wszystko z jej twarzy, że nawet jej uśmiech stał się bardziej pogodny.

Słońce było wysoko na niebie, prażąc równinę Kansasi, przez którą mknął pociąg. Chwilami połyskiwało coś w oddali. Był to zbiornik naftowy, lub wody, umieszczony w trasie. Czasami przemykaliśmy również przez miasteczko położone wzdłuż toru kolejowego.

— Zaciękawiony opowieścią Marleny o jej życiu, która brzmiała jak jakiś romans, poprosiłem ją, aby opowiedziała mi dalsze swoje dzieje.

— A więc czekała pani wśród tłumu statystów przed atelier U. F. A. y — przypomniałem jej.

— Mogłabym czekać tam nie wiem jak długo. Czasem reżyserzy mijali naszą budzącą litość grupę uderzali dłonią po ramieniu potrzebnego im statystę, mówiąc „ty, ty i ty”...

Oczywiście, wybierali tylko tych, których znali, których kwalifikacje już poznali, których operatorzy mogli od razu wykorzystać. Następnie ci, których nie wybrano, rozproszyli się. Dochodziła bowiem dwunasta w południe i o tej porze nikogo już nie angażowano.

W pobliżu studia znajdowała się mała piwiarnia dla robotników. Pierwszego dnia swej kariery filmowej Marlena Dietrich przestąpiła próg tej piwiarni i zjadła na obiad bułkę z szynką. Zapewniłem pani, że nie było jej wesoło na duszy. Obok mnie stała jeszcze jakaś młoda dziewczyna, która była rozgoryczona jak ja i smutna jak ja. Zaczęłyśmy rozmawiać. Nie była ona początkująca, już kilka razy statystowała. Mogła więc sobie pozwolić na ten luksus, aby litować się nade mną i służyć mi radami...

— Pani nikogo nie zna? — dziwiła się. — W jaki więc sposób może pani przypuszczać, że któregoś dnia panią wybiorą? Powinna pani postarać się o to,

aby jej nazwisko znalazło się na liście statystów, ażeby wie-dziano, co potrafi pani zagrać. Ja na przykład jestem zawsze po kojówką. W danej chwili rzadko kiedy mnie biorą, ponieważ nakręcają wielkie bohaterские filmy na świeżym powietrzu. Pani na przykład mogłaby grać rolę studentek, lub światowych kobiet na balu. Czy posiada pani wieczorową suknię?

Oszofomiona tym wszystkim, nie mogłam wymówić słowa. Potrząsnęłam więc przecząco głową. Nie wyobrażałam sobie, że należy czynić tyle starań, aby otrzymać pracę na jeden dzień. Lecz moja nowa znajoma widocznie odczuła dla mnie sympatię, ponieważ postanowiła mi pomóc. Wyprowadziła mnie z piwiarni i oświadczyła:

— Znam jednego z pomocników operatora, który wybiera statystów. Poznam go z panią. Wprowadziła mnie przez małe drzwi do studia i unieszkodliwiała uroczym uśmiechem woznego, który chciał nam zastąpić

drogę. Po usunięciu tej przeszkody, minęliśmy cały szereg korytarzy i w końcu znalazłyśmy się w oszklonym studio, gdzie robotnicy ustawiali dekoracje. Pracą robotników kierował pewien jasnowłosy młody niec.

Moja nowa znajoma pociągnęła go za rękaw. Młodzienc odwrócił się. Nasz widok nie wzbudził w nim zadowolenia. Spojrzał na mnie, zmarszczyłszy brwi, wysłuchał wyjaśnień dziewczyny, stał się bardziej łaskawy i oświadczył w końcu:

— Dobrze. Zobaczmy. Niech pani łaskawie odwiedzi mnie w najbliższych dniach. Nawet jutro, jeśli to pani odpowiada. Tak, jutro. Powie pani wożnemu, że umówiła się pani z Sieberem. Nazywam się Rudolf Sieber.

Jutro:
„Marlena wychodzi za mąż”

LATWO wygrać możesz kupując LOS
W SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURZE
WROCŁAWSKI
TARGOWA 57 WARSZAWA PL. 3 KRZYŻY 13
gdzie stale pada dużo wygranych

Ś. p. Pułk. Belina-Prażmowski



Podobizna ś. p. płk. Władysława Beliny Prażmowskiego.
Płk. Władysław Belina - Prażmowski urodził się w r. 1888 w Ziemi Sandomierskiej. Gimnazjum kończył w Radomiu, a następnie w Warszawie, gdzie w r. 1908 uzyskał maturę. Następnie wyjechał na politechnikę do Lwowa, po czym w r. 1912 przenosi się do Akademii górniczej w Leoben. W r. 1909 wstępuje w szeregi Związku Walki Czynnej, który przemienia się później w Związek Strzelecki. W roku 1911 na rozkaz Komendanta Piłsudskiego udaje się do większych miast zachodniej Europy, gdzie w

tamtym koloniach polskich organizuje Związek Walki Czynnej.

W r. 1913, wezwany przez Komendanta Piłsudskiego, przenosi się do Krakowa i tu na stanowisku zastępcy komendanta okręgu Związku Strzeleckiego pełni służbę aż do wybuchu wojny.

W dn. 2 sierpnia 1914 r. wyrusza jako dowódca pierwszego patrolu na teren Kongresówki i od tego czasu dzieli wszystkie walki i trudy wojenne. 1-sej Brygady Legionów Polskich, początkowo jako dowódca 1 plutonu, następnie 1 szwadronu, później 1 dywizjonu kawalerii i wreszcie 1 pułku ułanów.

W czasie kryzysu przysięgowego w Legionach z powodu odmówienia złożenia przysięgi władzom okupacyjnym zostaje w lipcu 1917 r. zwolniony z wojska i wysiedlony z granic okupacji niemieckiej.

Po upadku państw centralnych dokonuje rozbrojenia 4 p. ułanów austriackich w Kraśniku i organizuje 1-szą brygadę kawalerii polskiej, złożoną z 1 p. szwoleżerów oraz 7 i 11 p. ułanów.

Na czele tej brygady kawalerii walczy w początkach grudnia 1918 r. na froncie wschodnio-malopolskim. W r. 1919 na Wielkanoc w kwietniu zdobywa wspaniałym atakiem Wilno, biorąc do niewoli kilka tysięcy jeńców.

W czasie wojny z bolszewikami do dowodzi poszczególnymi grupami samodzielnymi aż do końca wojny. We wrześniu tego roku rozkazem M. S. Wojsk. poruczono mu przeorganizowanie ochotniczych oddziałów kawalerii w regularne pułki 109 i 212.

Po zawarciu pokoju rozkazem M. S. Wojsk. dnia 22 grudnia 1920 r. na własną prośbę zostaje przeniesiony do rezerwy i wraca do swego majątku w Godziszewie, gdzie gospodaruje, biorąc równocześnie żywy udział w pracy samorządowej, jako członek wydziału powiatowego, prezes okręgowego zarządu kółek i towarzystw rolniczych, prezes komisji drogowej, budżetowej i rolnej, prezes zarządu kasy komunalnej i t. d.

Płk. Władysław Belina - Prażmowski posiadał szereg odznaczeń m. in. „Virtuti Militari” 5 krotnie Krzyż Walecznych, krzyż komandorski, Polonia Restituta, Złoty Krzyż Zasługi, komandorię włoską i t. d.

Płk. Władysław Belina Prażmowski został wybrany prezydentem stoł. król. miasta Krakowa w dn. 16 lipca 1931 r.

W 1935 r. mianowany wojewodą lwowskim. Na stanowisku tym pososaje do 1937 r. W roku tym obejmuje prezesurę rady nadzorczej Jaworznickich komunalnych Kopalń Węgla.

rzeczywiście najlepsza PASTA do **ZĘBÓW**

DINOL — DONT

Ma małej wokandzie...

Głupi świat

czyli: „Synowskie wekselki”

(A. E.) Pan Samuel Sztajnbok, dwudziestoletni syn zamężnego ojca, zadłużył się poważnie. Wierzyciele postanowili go wspólnie obić, więc biedak zwierzył się ze swego strapienia — ojcu.

Stary pan Sztajnbok aż się zapienił ze złości.

— Żeby cię wszyscy diabli wzięli! Łobuz! Leniuch! Prózniak! Nierób!

Precz ode mnie! Skończyła się moja cierpliwość. Dostyc mam twoich weksli. Ty myślisz, że ci dam chociaż grosz? Prędkiej mi na tej łysinie włosy wyrosną

— Tata... — jęknął przerażony pan Samuel.

— Ja ci dam tata, że ci się nie dobrze zrobi! Tata nie da z siebie robić wariata!

— Oni mnie zabiją!

— Niech cię zabiją! To będziesz na drugi raz wiedział, że nie wolno robić długów!

— Ratuj swojego beniaminka!

— Balwan jestem, jeżeli ci dam chociaż pół feniga!

Pan Samuel zapłakał rzewnie, na skutek czego serce ojcowskie zmiękło.

— Nie płacz. Samek. Tym razem jeszcze zapłacę za ciebie, ale żebw mi to było ostatni raz.

— Beee! — szlochał marnotrawny syn.

— Już dosyć Samuchna. Powiedziałem przecież, że zapłacę.

— Ach! Ale czy wszystko?!

— Wszystkie.

— Beee!

— No to czego jeszcze płaczesz? Jeżeli tata cię ratuje, to powinieneś się cieszyć a nie załować!

Ale pan Samek był niepokieszony.

— Ach! Nie mogę! Ja idiotę! Jeżeli tata płaci wszystkie moje długi, to przecież mogłem trzy razy tyle weksli wystawić...

Tego już było za wiele. Rozgniewany pan Sztajnbok ruszył z zaciśniętymi pięściami na syna, który z miejsca salwował się ucieczką.

Pogoń przeniosła się na ulicę, gdzie obaj panowie przez nieuwagę wyrócili kiosk z gazetami.

Wynikła z tego sprawa w sądzie starościańskim i wyrok, skazujący oskarżonych Sztajnboków na dziesięć złotych grzywny każdego.

— Głupi jest ten świat — westchnął pan Samek, usłyszawszy wyrok. — Po prostu żaluję, że się urodziłem.

— Gdybyś ty wiedział, jak ja tego żaluję... — kiwał głową starszy pan Sztajnbok



Posterunek graniczny polski i niemiecki na moście na rzece Odrze pod Boguminem.

Powstanie na Rusi Podkarpackiej

Po obu stronach padają zabici i ranni

Sytuacja na Rusi Podkarpackiej zaostrza się z godziny na godzinę. Władze czeskie zwane „rządem karpato-ruskim”, zarządzają na terenie okręgu Mukacz stan wojenny. Krok ten umotywowany jest „zagrożeniem bezpieczeństwa publicznego przez napady i mordy”.

Pisma praskie donoszą bez przerwy o terrorystycznej działalności mieszkańców — Węgrów, którzy organizują bojówki, napadające na oddziały czeskich żandarmerów, a nawet i wojsko. Aby zapobiec tym „aktom terroru”, nakazano mieszkańcom w pięciu pogranicznych okręgach oddać wszelką posiadaną broń.

Praga alarmowana jest bezustannie wiadomościami o rozszerzaniu się węgierskiego ruchu powstańczego. Akcja oddziałów powstańczych obejmuje cały teren Rusi Podkarpackiej. Mimo przesłowań dochodzi do stałych potyczek, podczas których z obu stron pada wielu zabitych i rannych.

Ponieważ urzędowe komunikaty czeskie zatajają rozmyślnie straty, dokładne liczby ofiar walk nie są znane. Jak sądzić należy, nie są one małe.

Ponieważ rząd praski w dalszym ciągu zajmuje stanowisko niezdecydowane, ludność doprowadzona do ostateczności chwyciła się coraz ostrzejszych środków w walce z zaborcami. Jak się dowiadujemy, nieznani sprawcy zniszczyli ostatnio w kilku miejscach tor kolejowy na linii Batory — Beregszász oraz wysadzili w powietrze most kolejowy na rzece Borsawa. Ponieważ brzegi są w tych miejscach strome i niedostępne, naprawa mostu potrwa bardzo długo.

Strażnicy kolejowi i żandarmi, przydzieleni do pilnowania

torów, padają bezustannie ofiarą silny ogień karabinowy oraz armami węgierskich powstańców.

O rozmiarach toczonych potyczek świadczyć może fakt, iż na terenie pogranicznych miejscowości słychać bez przerwy

matni. Nocami wszystkie światła w obawie przed nabotem płatowców bombowych są pogaszone, gdzieś tam tylko świecą luno pożarów.

Premier Składkowski kandyduje do Sejmu z Kalisza, wicepremier Kwiatkowski z Katowic

Wybory kandydatów na posłów odbyły się w całej Polsce. Z braku miejsca poniżej podamy wybranych kandydatów w ośrodkach najważniejszych.

POZNAŃ: dr Leon Surzyński, Bron Sikorski, Bogdan Bederski, Wł. Herz, Zygmunt Gizella

BYDGOSZCZ: St. Cykowski, J. Dzwonkowski, J. Dudziński, H. Stabrowska, Wł. Dzichowski, P. Godek

GRODNO: T. Budzanowski, M. Krzywiec, J. Górnicki, Grażyna Lipińska

TORUŃ: K. Tomaszewski, Wł. Klimek, T. Jabłoński, J. Kamiński i M. Ryzakowicz

PIOTRKÓW: J. Piotrowski, J. Cech, A. Jagodziński, J. Drozd-Giermyński i J. Piech

LWÓW: E. Wagner, Wasył Mudryj, T. Schwarenberg - Czerny i M. Skoczyska

GRUZIADZ: T. Marchlewski, J. Krenglewski, M. Malinowski, Ł. Lanowski, W. Grobelny i W. Kazimierski

KATOWICE: Fr. Bługiewicz, P. Łyszczyk, E. Wąsik, E. Wawrzon, J. Ludyga-Laskowski i Wł. Wiczorek

PŁOCK: J. Dąbrowski, K. Kaczorowski, F. Floreczak, K. Lipiński

WILNO: okręg 45: inż. W. Barański, K. Przegaliński W. Jankowski, W. Szumański, T. Nagórski

Okręg 46: gen. Skwarczyński, szef O.Z.N., W. Maleszewski, St. Zeligowski, St. Mackiewicz, St. Kaszubski

OKRĘG 47: min. Kościalkowski, J. Szejko, J. Węckowski, Br. Wędziagowski, gen. Zeligowski, E. Tawrobiński

RADOM: J. Pikulski, W. Zebrowski, M. Kwapiszewicz, J. Gólewski

WARSZAWA — POWIAT: W. Sołtyski, Tadeusz Zenczykowski, A. Worobczuk, W. Zajac

BIAŁYSTOK: W. Antoniewicz, R.

Lipski, K. Lenkowski, B. Kozon, L. Bernacki

SKIERNIEWICE: de Thun T., St. Gutowski, F. Filipiński, T. Olszewski, J. Kornacki, K. Łącki, J. Ruda

SUWAŁKI: pulk. Perkowicz, J. Ryszka, J. Paszkiewiczowa, M. Paszkiewicz

KALISZ: prem. gen. Sławoj-Składkowski, F. Karśnicki, R. Zarebski, S. Piechota, A. Piatkowski

KATOWICE: wiceprem E. Kwiatkowski, A. Rostek, J. Kandora, M. Kujawska

KRAKÓW: H. Weryński, A. Skotnicki, T. Dalewski, Izak Schwarzbant

KIELCE: ppulk. Z. Wend - szef sztabu O.Z.N., J. Ostachowski, Fr. Dzienniak, M. Hrod

GDYNIA: B. Janieki, M. Frankowska, M. Konkolewski, A. Droth, T. Marchlewski

LUBLIN: J. Mazurkiewicz, Wit. B. Klonowicki, A. Kofe i W. Haczyński

CZĘSTOCHOWA: A. Barabank, W. Płodowski, Z. Waroński, J. Plebanek

ŁÓDŹ: Z. Lepecki, A. Piaskowski, M. Cieplak, Fr. Płoczek i J. Zubert

WŁOCŁAWEK: K. Święcicki, H. Ciemiński, Fr. Romecki, J. Chmura, E. Filipowicz

SOSNOWIEC: Tomaszewicz Leopold, M. Lipski, Z. Nawara, F. Drużdż

P.A.T. otrzymała z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na stępujący komunikat:

W sposób zupełnie nieoczekiwany, bez porozumienia i zgody p. ministra Becka została postawiona na zgromadzeniu okręgowym w Kielcach kandydatura p. min. Becka na posła do Sejmu.

Rumunia wystąpi z żądaniem w związku z Rusią Podkarpacką?

BUKARESZT. W kołach politycznych Bukaresztu zaczyna kształtować się pogląd, że o ile dotychczas Rumunia nie wysuwała żadnych rewindykacji w stosunku do 40 tys. rzeszy Rumunów, żyjących na Rusi Podkarpackiej nad granicą, to

obecnie, gdy waga się losy Rusi, problem ten winien być postawiony na porządku dziennym.

W kołach politycznych wskazuje się na to, że przez część Rusi Podkarpackiej, zamieszkałej przez Rumunów, przebiegają ważne szlaki komunikacyjne i strategiczne, które stanowiąby doskonałe uzupełnienie istniejących połączeń między Polską i Rumunią.

Ze strony urzędowej brak jest jednakże dotychczas jakichkolwiek oświadczeń na ten temat.

Frontem do Morza!

Wódz Naczelny na Zaolziu wszędzie witany z żywiołowym entuzjazmem

Marszałek Śmigły - Rydz w czasie swego pobytu na Zaolziu odwiedził hutę w Trzyńcu.

W czasie pobytu Pana Marszałka na terenie huty zgromadziło mu niezwykle serdeczne przyjęcie. Pan Marszałek zwiedził stalownię, walcownię, wysokie piece, witany wszędzie entuzjastycznie przez robotników.

Ostatnim etapem podróży Naczelnego Wodza był Frysztat, gdzie na rynku zgromadziły się tysiączne tłumy. Znów posypały się kwiaty i znów rozległy się gromkie okrzyki na cześć Dostojnego Gościa.

W imieniu ludności miasta powitał Naczelnego Wodza p. Sem

pel, na którego prośbę Pan Marszałek wpisał się do księgi pamiątkowej miasta.

Zegnany długo niemilknięcymi okrzykami i dźwiękami hymnu narodowego Marszałek przez Dąrków i Łąki, gdzie miejscowa ludność ustawiona w szpalach wzdłuż drogi zgromadziła mu serdeczną owację, powrócił do swej kwatery.

O godz. 23.50 powrócił do Warszawy Marszałek Śmigły - Rydz, powitany przez Rząd z premierem na czele.

Wśród nieustannych gromkich entuzjastycznych okrzyków tłumów zgromadzonych na ulicach miasta Pan Marszałek odjechał do swej siedziby.

Komitet Pomocy Zimowej radzić będzie w obecności P. Prezydenta Rzplitej

W dniu 12 b. m. odbyło się w Ministerstwie Opieki Społecznej pod przewodnictwem ministra M. Kościalkowskiego posiedzenie naczelnego wydziału wykonawczego Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Na posiedzeniu tym omówiono wyniki pomocy zimowej w ubiegłym okresie i przedyskusz

owano ogólne wytyczne akcji tegorocznej.

Sprawozdanie z przebiegu i wyników akcji pomocy zimowej złożone będzie na uroczystym posiedzeniu Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu pomocy Zimowej, które odbędzie się w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego - Rydza na Zamku królewskim w piątek dnia 14 b. r.

Wiadomości sportowe

Pomoc dla sportu polskiego na Śląsku Zaolzańskim

Karwińska Polonia otrzymuje z całego kraju od szeregu czołowych drużyn zaproszenia na rozegranie meczów. „Polonia” w chwili obecnej nie jest w stanie skorzystać z zaproszenia a to z powodu ciężkich warunków finansowych.

Cracovia protestuje przeciwko weryfikacji meczu z Warszawianką

Zarząd Cracovii postanowił wnieść protest przeciwko weryfikacji wyniku meczu Cracovia — Warszawianka. Motywy tego kroku są nast.: w czasie egzekwowania przez Pirycha rzutu karnego wybiegł w pole karne jeden z graczy Warszawianki, a nie Cracovii i sędzia nakazał powtórzenie obronionego już przez bramkarza

Cracovii rzutu karnego. Zarządzenie to zostało wydane wbrew przepisom. Cracovia, która przyjęła decyzję władz piłkarskich w sprawie powtórzenia meczu z Polonią, nie ma zamiaru rezygnować z obrony jej słusznych praw i wnosi protest przeciwko weryfikacji meczu z Warszawianką.

Polska przegrywa z Włochami na mistrzostwach Europy w koszykówce kobiecej

W czwartek późnym wieczorem odbył się w Rzymie na mistrzostwach Europy w koszykówce kobiecej mecz Polska — Włochy. Zwycięstwo odniosły reprezentantki Włoch w stosunku 27:19 (13:4).

w tym okresie były niewątpliwie lepsze od swoich przeciwniczek. Nie udało im się jednak wyrównać.

HUMOR

ON i ONA.

— Czemu powiedziałeś żonie twego przyjaciela, że ożeniłeś się z mną, bo tak dobrze gotuję? Przecież to nieprawda, nie umiem gotować!

— Nie gniewaj się! Na razie nie wpadło mi na myśl inne wy tłumaczenie.

Jak grają piłkarze norwescy

Pierwsza godzina piłkarzy norweskich w Warszawie (niedziela 23 bm.) wymaga bliższego zapoznania się ze sposobem ich gry i z ich ostatnimi wynikami.

Przed dwoma tygodniami Norwegowie pokonali w Sztokholmie dobrane nam znanych Szwedów 3:2 i dzięki temu zdobyli Puchar Północy na rok bieżący. Mecz ze Szwedami Norwegowie rozstrzygnęli na swoją korzyść właściwie już w pierwszej połowie gry, kiedy ich niezwykle szybki napad stworzył dogodną sytuację do strzału. Ale najlepszą częścią drużyny norweskiej jest pomoc i tyły. W pomocy gry na środku Erickson, gracz niezwykle ruchliwy, uwijający się po całym boisku, pewny w defensywie i bojowy w ofensywie. Mimo olbrzymiej ruchliwości wytrzymuje

do końca tempo gry. Doskonale też gra prawy pomocnik, Henricksen, który będzie przeciwnikiem dwójki Wodarczy — Wilimowski.

W obronie asem jest „norweski Martyna”, stukilowy Johansen. W ciężkich sytuacjach podbramkowych cała pomoc i obrona norweska skupiają się pod własną bramką i stanowią mur trudny do przebycia. Stosunkowo słabszą formacją jest atak norweski. Najlepszy jest tu lewoskrzydłowy Brustadt, kandydat do reprezentacji Europy na mecz z Anglią. Srodek napadu Brynholdsen, waży przeszło 100 kilo i sam fakt ten wystarcza że przy ciżnym obrońcy nie ma w walce z nim ułatwionego zadania.

Jako całość jest drużyna norweska przeciwnikiem dla naszej jedenastki bardzo groźnym.

Dwie głowy ludzkie w worku znaleziono przed bramą w Jerozolimie — Przewódca nacjonalistów arabskich zamordowany

JEROZOLIMA. Wczoraj w południe u bram starego miasta znaleziono worek, w którym znajdowały się dwie głowy odcięte.

Jak ustaliło śledztwo, ofiarą zbrodni padli dwaj Arabowie marokańscy, którzy zamieszkiwali Jedycho i w ubiegłym miesiącu zniknęli bez śladu.

Wczoraj też zamordowany został u wrót starej części miasta pewien Arab. W pobliżu Haify obrzucono bombami dwa samochody ciężarowe, przy czym 4 osoby odniosły rany. Rów-

niez pod Jerozolimą dokonano napadu na samochód.

Palestyna poruszona została morderstwem, dokonany na osobie znanego przewodcy nacjonalistów arabskich, wybitnego adwokata Hassana Sidki Dajany.

Okoliczności mordu osłonięte są tajemnicą. Wiadomo tylko tyle, że Dajany został onegdaj uprowadzony z Jerozolimy i ciało jego znaleziono wczoraj rano.

Dajany uważany był za reprezentanta umiarkowanych kół arabskich.

Bestialski narzeczony polamał narzeczonie obydwie ręce

Do szpitala powszechnego we Lwowie przywieziono niejaką Anastazję Stecyk u której lekarz stwierdził złamanie obu rąk oraz obrażenia na całym ciele. Jak się okazało sprawcą

bestialskiego pobicia był narzeczony Stecyk.

Na wszelkie jednak pytania Stecyk nie chciała dać odpowiedzi i nawet nie podała nazwiska narzeczonego. Policja prowadzi dochodzenie.

Dziewczęta giną

Przed kilkoma dniami donosiliśmy o tajemniczym zaginięciu 5 młodych dziewczyn. Obecnie mamy znów do zanotowania zaginięcia 17-letniej dziewczynki Natalia Kamińska (W-wa, Bonifraterska 4) wysła z domu dnia 10 b.m. i dotąd nie wróciła. Rysopis zaginionej: wzrost

średni, tuzza średnia blondynka, oczy ciemno-niebieskie, twarz pełniąca. Zaginiona była ubrana w czarne płaszcz, beret i pantofle czarne.

Wszelkie wiadomości dotyczące zaginionej prosimy kierować do 2-go komis. lub najbliższego urzędu policyjnego.

1914

TADEUSZ RYŚ

1918

PRZEZ KREW I ŁZY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ
O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Było to w roku 1914.

Zaczął się to daleko od nas, w małej nieznannej miejscinie Sarajewo.. Strzał terorysty serbskiego rozpetał pożogę, która ogarnęła świat cały, przynosząc krew i łzy, śmierć i wyzwolenie. W śmiertelnych zapasach sprężyły się losy narodów, niosąc jednym kłęką i upokorzenie, innym zwycięstwo i wolność. Przez krew i łzy milionów dążyli tyrani do utrzymania swej władzy, przez krew i łzy zmierzala przez wzburzone fale życia piękna i nieszczęśliwa Aniela Grywińska do szczęścia i miłości.

Pamiętamy jeszcze, jak przyszła do nas ta wojna, panikę mobilizacji, kłękę najeźdźcy, ciężki but okupanta i bohaterską walkę o wolność, uwieńczoną zwycięstwem.

Jeszcze świeże są w naszej pamięci ostatnie tygodnie, które przeżyliśmy pod znakiem nowej wojny. Kto pamięta wojnę światową — przypomni sobie przeżyte lata, kto jej nie pamięta — pozna ją w całej grozie i niszczycielskiej potędze.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Major von Merizzi wrócił przed kilku dniami do Sarajewa. Gościł w Wiedniu u swej kochanki, hrabiny Czardasz. Jakież piękne dni tam spędził, ile nocy bezsennych, w oparach wina i miłości! — wspomina to teraz, i błogi uśmiech rozplywa się po jego twarzy. Służba nie drużba — musiał więc wracać do Sarajewa. Czule, namiętnie całowała jego usta przed wyjazdem hrabina Czardasz. „Pozostań“ jeszcze kilka dni — błagała go na pożegnanie.

Miał odpowiedzi, pokazał jej tylko depezę, podpisaną przez wielkorządcę Bośni i Hercegowiny, Potiorka: „Natychniast wracać“. Rozkaz, należy go więc wykonać i wrócić do małej ale zgiełkliwej miejsciny, Sarajewa.

Major von Merizzi rozparł się w swym fotelu, w przytulnym gabinecie i przeglądał ostatnie listy, które przed chwilą przyniósł wojskowy listonosz.

Lampa na biurku rzuca przez niebieski abażur mdle, skąpe światło. Na ścianie zegar miarowo wybija swoje tik-tak, tik-tak...

Ktoś zapukał do drzwi.
— Wejść! — zawołał major i utkwiał we drzwiach surowy wzrok, padający spod krzaczastych brwi.

Do pokoju wszedł nieśmiało ordynans.

— Panie majorze, melduję posłusznie, jakiś pan pragnie rozmawiać z panem majorem!

— Nikogo nie przyjmuję! Możesz go spławić!

Po chwili wraca znowu ordynans:

— Panie majorze, ten jegomość nie chce odejść, powiada, że to pilna sprawa.

— Pilna sprawa? — nasrożył major brwi. — A cóż to za jeden?

— Właśnie, zem go o to pytał, ale on nie chce podać swego nazwiska.

— Do stu fur becsek, niech go lichy weźmie, nie przyjmuję ludzi z ulicy...

Ordynans znowu wyszedł, ale po kilku chwilach znowu ukazał się we drzwiach. Wzburzonym głosem melduje, że jegomość nie chce odejść.

— Jakiś pewny siebie facet: powiadam, żeby podał swe nazwisko, a on na to, że to nie moja sprawa, że nazwiska swego nie poda. Po tym powiada: gdyby pan major wiedział, w jakiej sprawie przybywam, przyjąłby mnie na pewno nawet po północy...

Major zamyslił się, po tym zrezygnowanym głosem dodał:

— No, pal go sześć, niech wejdzie...

Po chwili wślizgnął się do tonącego w półmroku gabinetu wysoki, szczupły mężczyzna w szarym ubraniu. Twarz miał pociągłą, cerę smagłą, jak gdyby w słońcu ogorzała. Wystające kości policzkowe świadczyły raczej o mongolskim typie. Szerokie, wysokie czoło było zorane zmarszczkami.

Twarz jego była starannie ogolona, włosy gładko uczesane. Sprawiał wrażenie człowieka, który przed chwilą wyszedł od fryzjera.

Major zmierzając przybył badawczym, ale zarazem pogardliwym wzrokiem, i nie prosząc go nawet, by usiadł, rzucił oschłym tonem pytanie:

— O co chodzi?

Ale ton majora nie przeraził przybysza: spokojnie usiadł na krześle, przy biurku, nie czekając na zaproszenie, po czym powiedział:

— Dowie się pan za chwilę, o co mi chodzi...

Jedna chwila...

Spokojnym ruchem wyjął z kieszeni srebrną papierośnicę, otworzył ją i podając majorowi von Merizzi, zapytał:

— Zapali pan?

Major spogląda na obcego szeroko rozwartymi oczyma, w których maluje się naraz gniew i zdziwienie...

Cóż to oznacza? Czy to szaleniec, obłąkany, czy bezczelny typek? Rozsiadł się, mimo że go nikt nie zapraszał, a teraz zamierza zapalić papierosa, nie pytając o zezwolenie...

Nie otrzymawszy odpowiedzi, nieznajomy zapalił papierosa, zaciągnął się pierwszym dymem i włożył powolnym ruchem papierośnicę z powrotem do kieszeni.

— Taki mam już zwyczaj — odezwał się, puszczając przed siebie kłęby dymu. — Gdy mam mówić o rzeczach poważnych, muszę palić. Jakoś rozmowa płynie wtedy raźniej...

— O co chodzi? — powtórzył major ochryplym ze wzburzenia głosem swe pytanie. Twarz jego nabiegła krwią, dłoń ścisnęła się gniewnie.

— Właśnie, o co chodzi... — powiada nieznajomy, zaciągając się dymem papierosa. — A więc chodzi po pierwsze o to, że przed trzema godzinami przybyłem w Wiednia... Następnie, byłem tam w mieszkaniu hrabiny Czardasz... Poza tym, poza tym... W tym mieszkaniu została, że tak powiem, przeze mnie zamordowana znana panu hrabina Elżbieta Czardasz.

Te słowa były wypowiedziane z taką flegmą w głosie, tak obojętnie, jak gdyby chodziło o pogodę, albo o zaproszenie do walca.

Major zerwał się z miejsca. Jego rumiana nabiegła krwią twarz zbladła nagle, wybaluszone oczy zawisły na twarzy nieznajomego. Spogląda na niego oczyma pełnymi strachu i drżącym głosem powiada:

— Co? Co pan mówi?

— Wyrażam się zawsze jasno i wyraźnie, — rozlega się w półmroku spokojny, flegmatyczny głos. — Powtarzam, zamordowałem młodą i piękną hrabinę Elżbietę von Czardasz... — Przerwa; w gabinecie unoszą się znowu kłęby dymu. — A więc, dla ścisłości, zamordowałem ją wczoraj wieczorem... Zapewne leży jeszcze w łóżku, bowiem uprzedziłem służbę, że do sypialni nie wolno wchodzić, póki ja, albo hrabina nie zawieziemy... Po tym wyostałem się niepostrzeżenie z mieszkania... Nikt nie zauważył, kiedy wychodziłem... A teraz, jak pan major chyba widzi, jestem w Sarajewie i opowiadam o tym, co zaśzło...

Major słucha, i waży w myślach każde słowo: To jasne, ten jegomość jest wariatem. Normalny człowiek nie przybyłby do Sarajewa, jedynie po to, by opowiadać o dokonanym morderstwie, którego zapewne nie było! Strach w oczach majora zgasł, na twarzy wystąpiły znów rumieńce.

Major zbliżył się energicznym ruchem do drzwi, otworzył je na oścież i krzyknął:

— Fritz, wyrzuć mi tego draba!

Ale zanim jeszcze ordynans przybył, nieznajomy odezwał się:

— Majorze, niech pan nie robi głupstw, proszę zamknąć drzwi. Nikogo się nie boję, a sobie wyrządzę pan wielką krzywdę...

Ostatnie słowa cedził rozmyślnie powoli tak, by wwierciły się one w świadomość majora.

Na progu zjawił się ordynans i stanął, jak wryty, nie rozumiejąc, o co chodzi. Kilka chwil trwało milczenie, po czym major rzucił stłumionym głosem:

— Możesz odejść! Zamknij drzwi!

Major rozmyślił się: zdążył zawsze wyrzucić tego tajemniczego, czy obłąkanego człowieka. Zachowanie jego nie świadczy zresztą o obłądnie. Coś się zapewne stało! Sprawa nie jest tak prosta.

Ordynans szybko wyszedł, zamykając za sobą drzwi, a major von Merizzi zbliżył się do nieznajomego, i spoglądając mu uważnie w oczy, zapytał:

— Z kim mam przyjemność?

— Przyjemność — jak przyjemność — odrzekł nieznajomy, uśmiechając się tajemniczo. — Za chwilę wszystko wyjaśnię...

Nie wyjmując papierosa z ust, sięgnął do kieszeni po grubą portfel, wyciągnął jakąś fotografię i podając ją majorowi, zapytał tym samym flegmatycznym głosem:

— Czy zna pan tę oto osobę?

Major spojrział na fotografię i odskoczył przera-

żony: oczy jego napełniły się panicznym przestraszaniem. Twarz pokryła się trupią białością, ręce poczęły drżeć, a usta otworzyły się, jak gdyby chciał coś powiedzieć. Milczy, spoglądając na przemian to na nieznajomego, to znowu na fotografię.

W końcu z ust jego wyrwał się cichy ochryply głos:

— Skąd... W jaki sposób... Skąd pan ma tę fotografię?

Na twarzy nieznajomego ukazał się zwycięski uśmiech. Znać było, że zmieszanie majora sprawia mu radość, i tym samym spokojnym, flegmatycznym głosem powiedział:

— Mam nie tylko tę fotografię... Mogę pokazać panu jeszcze jedną... Widzi pan, drogi panie majorze, należy zawsze hamować pierwsze porwy złości...

Po chwili wyjął z kieszeni jeszcze jedną fotografię, i nie oddając już jej majorowi, pokazał mu z daleka:

— Mój Boże — wykrztusił major, zasłaniając dłońmi twarz, wykrzywioną w grymas bólu. — Skąd... A więc, wie pan o wszystkim?

— Tak jest! — padła oschła odpowiedź.

— Niech mi pan powie, czemu ją pan zamordował? Mój Boże, czy to prawda? Elżbieta nie żyje? — drżącym głosem powtarza major.

— Zbyt wiele wiedziała... — A teraz, proszę bardzo, może się pan major udać do policji i zameldować, że ma pan w swoim ręku człowieka, który zamordował hrabinę Elżbietę von Czardasz...

Głos nieznajomego tchnie ironią.

— A więc to wszystko jest prawda?.. Zamordował ją pan wczoraj? Ach! — oparł się von Merizzi o fotel, by nie upaść i spogląda na nieznajomego oczyma na wpół obłąkanego, jak gdyby ujrzał przed sobą straszliwe widmo.

— Czemu nie wzywa pan policji? Dlaczego nie aresztuje mnie pan? — uśmiechnął się nieznajomy sarkastycznie i spokojnie włożył dłoń do prawej kieszeni.

Major von Merizzi jest tak oszołomiony, jak gdyby straszny ciężar zwałił mu się na głowę. Nie oddycha — a sapie. Jest stracony... Drży cały. A więc ten człowiek wie wszystko. Posiada dwie fotografie, które wystarczą, by Merizzi zawisł na szubienicy. Czeką go kara śmierci... Tak, jest bezpowrotnie stracony...

Kwadrans temu siedział jeszcze beztroski, rozmarzony, wspominając ostatnie chwile spędzone z kochanką, a teraz został jak gdyby stracony w przepaść.

Co czynić?.. Chwilę, chwileczkę spokoju i rozważyć... Może wyjąć rewolwer z szuflady i palnąć sobie w łeb?.. Nie, jest na to zbyt słaby... Ale jest inna rada... Tak, zastrzelić, zamordować tego świadka... Przekupi ordynansa, który pomoże mu ukryć trupa... Pozbyć się tego świadka!..

Tak, trzeba, by ten człowiek zamilkł na wieki.

Major von Merizzi otworzył szufladę i wsunął tam dłoń, by wyjąć rewolwer. Ale zanim jeszcze zdążył dotknąć palcami swego browninga, ujrzał przed sobą dwie lufy wycelowanych rewolwerów...

— Panie majorze, tylko bez głupstw — odezwał się oschłym, cierpkim głosem nieznajomy. — Zresztą, moja śmierć nie zmieni sytuacji, byłem przeczony, pozostawiłem kopie fotografii, poza tym są inne dokumenty i materiały... Gdybyu padł z pańskiej kuli, otrzymałaby policja nazajutrz wszystko... Proszę więc zamknąć szufladę i zachować się rozsądnie...

— Ach, mój Boże — westchnął major: dłoń jego upadły nieruchomo.

— Panie majorze, możemy wszystko załatwić w pokojowy sposób. Wszystko potoczy się normalnym trybem, a ja będę milczeć, pod jednym warunkiem...

— Słucham pana — odparł glucho von Merizzi.

— Pan jest adiutantem namiestnika Potiorka?

— Tak jest... Ja... A więc...

— Wróg narodu serbskiego, namiestnik Potiork musi zginąć... I to z pańskiej ręki.

Major spojrział zdumianym wzrokiem. Co takiego? On miałby zamordować namiestnika Bośni i Hercegowiny? To niemożliwe... Tego nie uczyni...

— Nie zmuszam pana do niczego — mówi spokojnie nieznajomy, — nie odkładając jednak broni. — Może pan wybrać między Potiorkiem a szubienicą...

(Dalszy ciąg jutro).

DUCO lakiery do aut i rowerów oraz wszelkie inne materiały farbiarsko-malarzko-lakiernicze.

»FARBOBLASK«

Kraków, ul. Kalwaryjska 29
Tel. 149-79.

Z Teatru im. J. Słowackiego

Sobota: „Gdzie diabeł nie może...”
Niedziela popoł.: „Stary mąż”, wiecz.: „Korsarz”

Tanecznej sztuki najwyższy poziom reprezentujące trzy gwiazdy baletu: Buczyńska, Leitzkówna i Szatkowska, wystąpią w najnowszych kreacjach dotychczas jeszcze nigdzie nieprodukowanych, w niedzielę 16 bm. w Starym Teatrze.

Teatr Żydowski, Bocheńska 7.

Dzisiaj 2 przedstawienia „Goldgrebera” o godz. 4-ej do cenach niższych i o 9 wiecz.

„Goldgreber” Najteatru w teatrze przy ul. Bocheńskiej. Arcyzabawa na komedia Szalema Alejchema, doskonała reżyseria dr Michała Weichert, wysoki poziom gry aktorskiej, piękna melodyjna, na motywach ludowych oparta muzyka Henocha Kona i wreszcie tańce żydowskie układu p. Lei Rotbaumówny zrobiły z „Goldgreberów” widowisko barwne, wesołe i ciekawe. Przedprzedaż biletów w firmie A. Fischhab, Grodzka 46, a od 2-ej przy kasie teatru.

Groźny pożar w Bieńczycach

Wczoraj koło godz. 8 wiecz. wybuchł groźny pożar w Bieńczycach pod Krakowem w pobliżu tamtejszej szkoły. Pożar strawił stodołę ze zbiorami Miejsca straży pożarna przy pomocy ludności pożar zlokalizowała nie dopuszczając do jego rozszerzenia się.

RADIO — KRAKÓW

Sobota, 16 października 1938

8.10 Muzyka, 11.25 Muzyka, 11.57 Transmisja sygnału czasu, hejnał z wieży Mariackiej, 14.55 Lokalna wiadomość gospodarcza, 18.00 Pogadanka aktualna, 18.10 „Z angielskiej twórczości wokalne”, 19.15 Koncert rozrywkowy „Na wesoło”.

Wścieklizna u psa w Podgórzu. Z powodu stwierdzenia u psa wścieklizny w dzielnicy XXII. Podgórze, Zarząd miejski zamknął tę dzielnicę dla swobodnego wypuszczania psów do dnia 6 stycznia 1939 r.

WAŻNE DLA PAŃ I PANÓW!

Przypominam Sz. P. T. Klienteli, że nowocześnie urządzone
Zakład Fryzjerski
DAMSKO—MĘSKI
»Z Y G M U N T«
Plac Kossaka 1.

Wykonuje wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnego fryzjerstwa wchodzące. Specjalność: Trwała ondulacja, farbowanie brwi i rzęs, ondulacja wodna i żelazkowa, manicure i pedicure.

Pokaz Mód T. O. M. odbędzie się w niedzielę, 16 października, w sali „Grand Hotelu”, przy ul. Sławkowskiej. Początek o godz. 16.30. Po „Pokazie” dancing.

Odlewnię fałszywych 10-złotówek wykryto w Przegorzalach

Para bliźniąt z rodziną trudniła się wyrobem i kolportażem podrobionych pieniędzy

W połowie bieżącego roku na terenie Krakowa i powiatu pojawiły się fałszywe monety 10-złotowa, puszczane w obieg przez nieznaną osobników. Za alarmowane tym władze śledcze wszczęły energiczne dochodzenia, uwięzione w krótkim czasie pomyślnym wynikiem. Mianowicie w dniu 23 czerwca br. posterunek P. P. we Woli Justowskiej przeprowadził rewizję w domu Ochmańskich w Przegorzalach, u których w charakterze sublokatorów mieszkali: Karol Warchowski, Jan Per i Maria z Perów Grabkowa. W pokoju zajmowanym przez wymienionych znaleziono komplet przyrządów, służących do odlewania fałszywych monet 5 i 10-cio złotych oraz szereg gotowych fałszykatów.

Jak ustalono, fałszerstwem monet trudnił się Warchowski, odlewacz metalu z zawodu, karany 2 i pół rocznym więzieniem za podrabianie pieniędzy, który dopiero w ub. roku opuścił mury więzienia. W przestępstwie pomagała mu 32-letnia służąca a jego kochanka Maria Grabkowa oraz bliźniaczy jej brat Jan Per, robotnik, karany za kradzieże. W toku dalszego śledztwa aresztowano 66-letnią matkę Perów, Katarzynę, żebraczkę i synów jej Antoninę, które trudniły się kolportażem fałszywych pieniędzy. Ponadto aresztowano Tomasza Pera i Józefa Grudnika, którzy

Kandydaci na posłów w Krakowie

Krakowskie okręgowe zgromadzenie wyborcze ustaliły następujące listy kandydatów na posłów do Sejmu według kolejności otrzymanych głosów.

Okręg Nr 80 Kraków I. pp.: dr Maciej Starzewski prof. U. J., dr Bolesław Rozmarynowicz adwokat, dr Robert Jahoda b. pos., Anna Walewska.

Okręg Nr 81 Kraków II (Podgórze, Grzegorzki, Kazimierz i Stradom) pp.: ks. kan. mgr Henryk Weryński, Tadeusz Dalewski sekretarz gen. Związku Młodzieży Przem. i Ręk., Adam Skotnicki prezes Unii Zw. Prac. Umysł., dr Ignacy Schwarzbart.

Okręg Nr 82 Kraków - powiat pp.: Ludwik Rączkowski inżynier, Tadeusz Gdula b. pos., mgr Konstanty Turowski dziennikarz, Franciszek Kusina rolnik.

Zgromadzenie emerytów i emerytek

Walne zgromadzenie członków wojewódzkiego Związku Emerytów i Emerytek oraz wdów i sierót po funkcjonariuszach państwowych i samorządowych w Krakowie odbędzie się w niedzielę, dn. 16 b. m. w Kasynie Powszechnym przy ul. Krupniczej 16 o godz. 10 rano. Na porządku dziennym zmia-

porządzili matryce do wyrobienia fałszywych 10-złotówek.

Cała ta szajka fałszerzy, prze-

bywająca obecnie we więzieniu w Krakowie, zasiądzie na ławie oskarżonych w poniedziałek, dn.

17 bm. Obronę oskarżonych wnieść będą adwokaci: dr Augustynek i dr Krakauer.

Sensacyjne aresztowanie dwóch młodych oszustów Nielegalnie zbierali datki jako Ochotnicy Korpusu Zaołańskiego

Organa policji krakowskiej wpadły onegdaj na trop sensacyjnego oszustwa, uprawianego pod pokrywką Zaołańskiego Korpusu Ochotników Ziemi Krakowskiej. Mianowicie na terenie Krakowa pojawili się dwaj młodzieńcy, którzy, podając się za podróżujących naokoło Polski ochotników Zaołańskiego Korpusu Ochotni-

ków Ziemi Krakowskiej, zbierali nielegalnie datki rzekomo na cele armii ochotniczej. Oszuści, zaopatrzeni w zeszyt z podobiznami dostojników państwowych, zgłaszali się do urzędów i osób prywatnych, wyłudając drobne datki, które ofiarodawcy wpisywali do zeszytu.

Policja aresztowała obu mło-

dzieńców, którymi okazali się dwaj znani władzom sądowym złodzieje i oszuści z Jasła: 18-letni Marek Maga i jego rówieśnik Stefan Sowizdzał. Jak ustalono, oszuści zdołali dotychczas wyłudzić ogółem 16.50 zł. „Pomysłowych” młodzieńców oddano do dyspozycji Starostwa Grodzkiego.

Tragiczny finał napadu na posterunkowego przez uczestników zabawy w Pychowicach

Tragiczną śmiercią awanturnika zakończyła się zabawa, urządzona w dniu 10 lipca br., przez komitet budowy kościoła w Pychowicach pod Krakowem. Zabawa, w której uczestniczyło wielu poważnych obywateli, ze względu na szlachetny cel, odbywała się początkowo w atmosferze spokojnej i pogodnej. Do piero wieczorem zakłócił spokój niejaki Józef Zabrzyski, strzelec, który począł szerzyć popłoch na sali, goniąc gości z wyciągniętym bagnetem.

Koledzy odebrali mu bagnet, a wtedy Zabrzyski dobył noża i zranił nim Stefana Janasa. W tym momencie nadszedł, wezwany przez sołtysa, posterunkowy PP. Kubiak, który wezwał Zabrzyskiego, aby poszedł z nim do posterunku w Kobierzynie, w celu spisania protokołu. Strzelec zgodził się i wyszedł z posterunkowym.

Za wychodzącymi podążyli jednak koledzy, rzucając obelgi pod adresem posterunkowego, po czym otoczyli idących i gromadnie rzucili się na przedstawicieli władzy. Napastnicy wraz z Józefem Zabrzyskim rozbroili policjanta i pobili do krwi, przewróciwszy na ziemię. Pobity, ostatnim wysiłkiem pochwyił rewolwer służbowy i strzelił na oślep 3 razy, kładąc trupem Józefa Zabrzyskiego. Wówczas do piero napastnicy rozbiegli się i zniknęli w ciemnościach nocnych.

Jako sprawców tego napadu aresztowano: Gustawa i Jana Zabrzyskich, Józefa Grucę, Józefa Szczypczyka i Tadeusza Toporka, których prokurator oskarżył o znieważenie i czynną napaść na posterunkowego w służbie.

na statutu oraz założenie Bezpłatnej Kasy Zapomogowej.

Wczoraj zasiedli oni na ławie oskarżonych przed sądem okręgowym. W celu jednak doprowadzenia kilku świadków, którzy nie zjawili się w sądzie, na wniosek prokuratora Rybakiewicza sędzia

dr Bobilewicz zarządził przerwanie rozprawy do dnia 27 b. m. Oskarżonych bronią: adw. dr J. Woźniakowski i dr Jan Pleśkowski.

Rozprawa o rzucanie petard na pochód pierwszomajowy w Krakowie

W dniu 21 bm. przed sądem okręgowym w Krakowie odbędzie się ciekawa rozprawa przeciw Janowi Pawłowi Kottowi, studentowi IV roku praw i Stefanowi Orzejowskiemu, fotografowi, oskarżonym o rzucanie petard na pochód robotniczy w

dn. 1 maja br. na ul. Straszewskiego. Zaznaczyć należy, że rozprawa ta była już dwukrotnie odraczana. Oskarżonych bronić będą adwokaci: dr Pozowski i dr Stuhr, a powództwo cywilne w imieniu poszkodowanego Jana Dzierżewicza wnosi dr Pajdak.

Skandaliczna bójka w bufecie na dworcu we Wieliczce

W dniu 13 marca b.r. w bufecie kolejowym na dworcu we Wieliczce dwaj emeryci żupy solnej: Jan i Zygmunt Sikorowie obrazili bufetową, która od mówiła im wódki, widząc, że są pijani. Słowami Sikorów poczuł się również dotknięty niejaki Józef Doening, karany za kradzieże i wszczął z nimi bójkę

na noże, która zakończyła się wzajemnymi ranami.

Awanturnicy odpowiedzieli wczoraj przed sądem okręgowym. Na postawie przewodu sądowego, zapadł wyrok skazujący każdego z oskarżonych na 6 mies. więz., z tym jednak, że Sikorom zarzucano warunkowo karę na 4 lata.

Spiewała obraźliwe piosenki o Marszałku Piłsudskim

Przed kratkami Sądu okręgowego stanęła wczoraj mieszkanka Sidziny pod Krakowem niejaka Honorata Piszczkowa, oskarżona o dopuszczenie się przestępstwa z art. 2 ustawy z dnia 7 kwietnia 1938 o ochronie Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego. Osk. Piszczkowa uchybiła pamięci Wielkiego Marszałka, śpiewając cyniczne w swej treści piosenki. Oskarżona, która

zjawiała się na sali rozpraw z niemowlectwem przy piersi, nie przyznała się do przestępstwa. Przewód sądowy wykazał jednak winę oskarżonej, którą sędzia dr Bartynowski skazał na 7 mies. więz. Oskarżał prokurator Rawa.

Komu skradziono złoty zegarek?

Wydział śledczy zakwestionował złoty zegarek damski z bransoletką złotą, składaną ze sztabek prostokątnych, pochodzący z kradzieży. Właściciel zegarka może zgłosić się po odbiór do Wydz. śl. ul. Siemiradzkiego 24.